

Omakoti

LÄNSI-UUSIMAA » NUMERO 5/2025 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 17. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Valaistusta parantamalla myös arki sujuvoituu

6 Pienetkin keinot energiahävikin torjumiseen kannattavat

14 Käytetyt aarteet kestävät ja tuovat kotiin tunnelmaa

SOLREX

ILMALÄMPÖPUMPPUJEN HUOLLOT

Varaudu lämmityskauteen!
Huollettu pumppu toimii täydellä teholla.
Huoltamaton pumppu voi olla terveysriski.

LN25 2300,-
sis. perusasennuksen

FT25 2200,-
sis. perusasennuksen

RV25 2500,-
sis. perusasennuksen

HR25 1700,-
sis. perusasennuksen

**PERUSHUOLTO
KAIKILLE MERKEILLE 250,-
PESUHUOLTO 340,-**

**mitsubishi
ELECTRIC**

**Ota yhteyttä ja pyydä tarjousta
ilmanlämpöpumpusta!**

045 123 3121 www.solrex.fi

Jari Nurmi, jari.nurmi@solrex.fi
Kuskinkierros 7 A 5, Nummela
myynti@solrex.fi | Seuraa meitä myös Facebookissa!

**KOTIMAISTA LAATUA
JOUSTAVASTI PALVELLEN!**

OSAAVAA JA AMMATTITAITOISTA RAKENNUS- JA SANEERAUSTYÖTÄ UUDENMAAN ALUEELLA

- Tilamuutokset
- Sisäremontit ja asunnon muutostyöt
- Julkisivuremontit ja maalaukset
- Sähkötyöt ja -asennukset
- Ilmalämpöpumppujen asennus
- Esteetön rakentaminen
- Vesivahinkokorjaukset

**RAKENNUSLIKE
SUNDHOLM OY**

Unelmiesi ammattitaitoinen rakentaja

www.rklsundholm.fi
Tomi Saarelma, 050 386 1631

• **Toimitamme rakennuksille kaikki tarvittavat kiviainekset**
Soita 0400 443 590 / Lucas

• **Teemme maansiirtotyöt**
Soita 0400 301 311 / Jonas

• **Suunnittelemme, rakennamme ja hoidamme piha-alueet**
Soita 040 769 8612 / Simon

www.ablindberg.fi

Suuremmat säästöt

Scanofficen lämpöpumput alueellasi toimittaa

Vihdin LVI Oy, Haavistontie 32, 03400 Vihti
Puh. 0500 475 015, www.vihdinlvi.fi

KESTÄVÄT AKU-VAUNUT MUKAVILLA SYYSHINNOILLA!

Sopivan kokoinen joka paikan kärry
AKU CP327-LH

- Kippi
- Laminoitu, vesitiivis vanerilattia
- Avattavat / irrotettavat etu- ja takalaita
- Step-On -lokasuojat, joissa myös astinlaudat
- 8 kiinnityssilmukkaa ja 4 kiinnityskoukku
- 100 cm musta kuomu

- Lavan koko 327 x 150 cm
- Kantavuus 527 kg
- Kokonaispaino 825 kg
- Laitakorkeus 40 cm

Päivitetty malli

Varusteltu ja vahva
AKU CP350-LH PRO

- Avattavat, irrotettavat etu- ja takalaita
- Kokonaan hitsattu ja upposinkitty runko
- Erikoisvahvistettu takalaita, 2 vahvistusputkea
- Vahvistettu vetoaisa ja vetopää (1500 kg)
- Extravahva akseli (2000 kg) ja lehtijouset
- Laminoitu, vesitiivis vanerilattia
- Kippi ja kipin kaasujousi
- Step-On -lokasuojat, joissa myös astinlaudat
- Vahvistetut C-renkaat 155R13C 91N M+S

- Lavan koko 350 x 150 cm
- Kantavuus 509 kg
- Kokonaispaino 825 kg
- Laitakorkeus 40 cm

Päivitetty malli

Uutta!
Takalaidan ketjut

Uuden sukupolven venetraileri
AKU BX750-LW PRO

- Valorunko toimii askelmana
- Led-valot, 20 mm aiempaa korkeammalla, parempi suoja vedeltä
- Lasketut poikkipalkit, kōlitaso 90 mm alempana
- Vetoaisan pituussäätö 200 mm, 100 mm portain
- 4-lehtiset KNOTT-lehtijouset
- Vahvistettu vetopää (1500 kg)
- Vahvistettu nokkapyörän kiinnitys
- Hitsattu ja upposinkitty runko

- Kokonaispaino 750 kg
- Kantavuus 564 kg
- Pituus 545 cm, leveys 209 cm
- Maksimi veneen pituus 540 cm
- Renkaat: 155/80 R13 84N M+S

Uutuus!

TARJOUS! 2390 €
Norm. 3326 €

TARJOUS! 2890 €
Norm. 3677 €

TARJOUS! 1450 €
Norm. 1804 €

2 kpl kulkutasoja kaupanpäälle!

AGCO SUOMI OY Minttupelto 5, Espoo. Avoinna ma-pe 7.30-16.30.
Rasmus Lönnqvist, 0400 778 382, rasmus.lonnqvist@agcocorp.com
Peter Lindberg, 0400 770 2761, peter.lindberg@agcocorp.com

Hinnat 30.11. tai niin kauan kuin tavaraa riittää. Sisältää alv 25,5 %.

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2025	vko	6
Nro 2/2025	vko	13
Nro 3/2025	vko	23
Nro 4/2025	vko	38
Nro 5/2025	vko	45

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 18 000 kpl

Pientalot Lohjan, Ojakkalan, Vihdin, Siuntion, Nummi-Pusulan ja Kirkkonummen taajamissa.

Julkaisija ja kustantaja
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti
Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuvat
Pääkuva Kuviophoto,
Anders Portman

Silmäkulma Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Uusi lattia raikastaa kodin ilmettä

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Kodin energiavuodot kuriin
- 10 Lattiaremontti ja lattiamateriaalit
- 14 Sisustaminen pienellä budjetilla
- 16 Nykyhetken takkatrendejä
- 18 Kodin valaistuksen suunnittelu
- 20 Joulunviettoa Suomessa
- 23 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Koti on aina huolenpidon arvoinen

Mistä kodille juuri sille sopivat asukkaat – ja päinvastoin? Toisinaan vanha asukas olisi jo aivan valmis luopumaan talostaan ja ostajaehdokaskin löytynyt, mutta kauppvoja ei vain saada syntymään.

Yle kartoitti syyskuussa kiinteistönvälittäjien näkemyksiä nykyisestä asuntokauppatilanteesta. Yleinen käsitys oli, että pankit ovat tällä hetkellä nihkeitä myöntämään lainaa talon ostamiseen, ainakin jos talo vaatii peruskorjausta. Remonttikuntoisten tai haja-asutusalueilla sijaitsevien asuntojen kohdalla lainansaannin esteenä olivat kiinteistönvälittäjien mielestä etenkin vakuudet – talon oma vakuusarvo kun voi olla vähäinen ennen kuin tarpeellinen remontti tai remontit on saatu tehtyä.

Elämäntilanteet kuitenkin muuttuvat, ja rakaskaan omakotitalo ei ole aina enää se itselle sopivin asumismuoto. Silloin sen antaisi mielellään enemmän tilaa kaipaavien käsiin. Onkin harmillista, jos unelmien koti ei päädy sitä arvostaville ja ennen kaikkea tarvitseville asukkaille, koska pankkien lainahanat ovat tiukasti kiinni.

Muistetaan siis huolehtia talon remonttitarpeet kuntoon ajallaan – ei pelkästään oman asumismukavuuden, vaan talon ja sen arvon vaalimista varten. Koti huolehtii asukkaistaan, kunhan asukkaat huolehtivat kodista!

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

Sanexpo Ky

KOTIPALVELUA IHMISELTÄ IHMISELLE LOHJAN ALUEELLA

- Kauppa-asiointi - Ruoan valmistus - Pienet pihatyöt
- Ulkoilutus - Pyykki / vaatehuolto - Ystäväpalvelu
- Asiointipalvelu - Kodin siivoustyöt

puh. 040 708 1896 | annika.laine@sanexpo.fi | www.sanexpo.fi

VIHDIN

HINAUSPALVELU

R. Rosenqvist Oy

Puh. 0400 846300

09 222 5515

www.vihdinhinaus.fi | Info@vihdinhinaus.fi

Laskutamme kaikkia vakuutusyhtiöitä ilman omavastuuta.

Toimimme Vihdissä ja lähialueilla, kuljetukset ovat mahdollisia myös kauemmas.

» LYHYESTI

Lämmityskausi lähestyy: onko kiinteistössä kaikki kunnossa?

Kiinteistön talotekniikan järjestelmät ja automatiikan säädöt kannattaa laittaa ajoissa kuntoon lämmityskauden varalle, vaikka syksy vielä lämpimältä näyttäisikin, huomautti valtion kestävän kehityksen yhtiö Motiva syyskuussa. Kulutuksen seuranta on yhä tärkeämpää paitsi energian ja kustannusten säästön myös järjestelmien vikaantumisen havaitsemisen vuoksi.

– Syyskauden tarkastuksilla ja huolloilla estetään ongelmien syntyminen. Myöhemmin talvella pitää kuitenkin muistaa varmistaa järjestelmien toimivuus, toteaa asiantuntija **Veli-Matti Virtanen** Motivasta.

Järjestelmien testaamisen voi aloittaa lämmitysjärjestelmästä. Sekä vesikiertoisen lämmitysjärjestelmän että sähkölämmityksen asetusarvot voi nostaa testimielessä ylöspäin ja katsoa, miten lämmitysjärjestelmä seuraa muuttuneita arvoja. Samalla tavalla voidaan testata ilmanvaihtojärjestelmän toiminta. Manuaalisen testaamisen jälkeen on tietysti tärkeää muistaa palauttaa asetukset niiden lähtötasolle.

Termostaatit kuntoon ja kulutus kuriin

Mekaaniset termostaatit, kuten vesikiertoisten pattereiden termostaatit ja niiden ohjaamat venttiilit, saattavat kesän aikana jumiutua. Kun lämmityskausi on alkanut, ja lämmitysjärjestelmä on herännyt lämmittämään tiloja, kannattaa tarkistaa onko patteri tai siihen menevä vesiputki lämmin. Patterin lämpötilan pitäisi muuttua pienellä viiveellä, kun termostaattia pyöritetään auki ja kiinni. Mikäli patteri pysyy kylmänä, voi termostaatin venttiili olla jumissa.

Lämmityksen, sähkön ja veden kulutustietojen seuraaminen on todella tärkeää kaikille kiinteistön omistajille, ja seuranta kannattaa aloittaa heti lämmityskauden alkaessa. Kulutustietoja seuraamalla voidaan havaita ongelma, joka ei muuten paljastuisi edes järjestelmän testauksella. Mikäli rakennuksessa tehdään energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä, kuten ikkunoiden vaihto, voidaan usein pienentää myös vesikiertoisen lämmitysjärjestelmän säätökäyrrää.

– Automaatiota ja toteutunutta energiankulutusta kannattaa seurata säännöllisesti. Eri laisten tarkistuslistojen käyttö auttaa käytännön varmistuksissa, Virtanen lisää.

Tuloilman asetusarvo säädettävä oikein

Kiinteistön lämmitys voi kokonaisuudessaan koostua useasta rinnakkaisesta lämmitysjärjestelmästä. Tuloilman lämmitys on vain osa kokonaisuutta, yleensä kiinteistön lämmitys tuotetaan pääosin muilla lämmitysjärjestelmillä. Tuloilman asetusarvo määrittää sen, kuinka paljon ilmaa pitää lämmön talteenoton jälkeen vielä lämmittää. Mikäli asetusarvo on liian korkea, ilmaa lämmitetään pahimmillaan niin kuumaksi, ettei se sekoitu kunnolla huoneiston ilmaan. Liian korkea asetusarvo voi johtaa turhan suureen tuloilman jälkilämmitysvastuksen käyttöön, vaikka kiinteistössä olisi käytössä energiatehokkaampiakin lämmitysjärjestelmiä. Tuloilman lämpötila kannattaa säätää noin 16–17 celsiusasteeseen.

Lämmönjakolaitteiston on oltava tasapainossa

Tarkistuksissa löytyneet viat on yleensä syytä korjata pikaisesti. Mikäli huoltotarve ei ole akuutti, se voidaan siirtää kevääseen tai yhdistää johonkin toiseen määräaikaistarkistukseen. Talvikaudella on helppo havaita myös se, onko kiinteistön lämmönjakolaitteisto tasapainossa. Kun lämmönjako toimii oikein ja ylikuumien tilojen lämpötilat on saatu tasoitettua, kiinteistön energiankulutus tyypillisesti pienenee.

Ulkolämpötilan laskiessa myös rakenteiden, ikkunoiden ja tiivisteiden viat tulevat konkreettisesti esille aiheuttaen suurempia lämpöhäviöitä, viihtyisyyden heikkenemistä ja kasvavaa energiankulutusta. Lämpökamerakuvauksella voidaan varmentaa aistinvaraiset epäilyt kylmävuodoista.

Vinkit pähkinänkuoressa:

- Tarkista LTO-järjestelmän toiminta ja säädä ilmanvaihdon tulolämpötila oikeaksi.
- Aseta painovoimaisen ilmanvaihdon tuloilmaventtiilit talviasentoon.
- Tarkista rinnakkaisten lämmitysjärjestelmien toiminta ja asetusarvot sekä termostaatit.
- Selvitä lämmitysjärjestelmän huoltotarve ja tilaa tarvittaessa huolto.
- Selvitä lämmönjaon tasapainotustarve ja tilaa tarvittaessa tasapainotus.
- Hyödynnä tarvittaessa lämpökamerakuvausta.
- Seuraa kulutusta ja paikanna viat.

Rankkasateet voivat yllättää – näin suojaat kotisi ja autosi

Syksyn voimakkaat sateet voivat hetkessä aiheuttaa merkittäviä vahinkoja niin koteihin kuin ajoneuvoihin. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva muistutti jo alkusyksystä, että monet vahingot ovat vältettävissä ennakkoinnilla ja oikeilla toimintatavoilla.

Rankkasateiden kuormittaessa talojen sadevesijärjestelmiä pienikin tukos voi ohjata veden väärään paikkaan. Katon, rännien ja sadevesikaivojen kunto sekä salaojien toimivuus on hyvä tarkistaa jo ennen sateita.

– Rankkasateet voivat yllättää kenet tahansa. Usein vahingot syntyvät pienistä huolimattomuuksista, kuten lehdistä tukkeutuneista rännistä. Pienellä huollolla voi välttää isoja kosteusvaurioita. Myös pihakalusteet ja tavarat kannattaa siirtää suojaan ennen kovia sateita ja myrskyjä, sanoo Turvan palvelupäällikkö **Matti Hämäläinen**.

Sateen aikana kellaritiloja ja varastoja kan-

nattaa seurata. Jos vettä pääsee sisälle, lisävahinkojen estäminen on tärkeintä, mutta rai-vaustyöt aloitetaan vasta sateen päätyttyä.

Vakuutuksen piiriin kuuluvat poikkeukselliset tulvavahingot, eli tilanteet, jotka ovat harvinaisia ja ennalta arvaamattomia. Rankkasadetulva voi olla korvattava, jos sademäärä on ollut vähintään 30 mm tunnissa tai 70 mm vuorokaudessa. Tavalliset sateet eivät yleensä ole korvattavia, joten oma varautuminen on ratkaisevaa.

– Vakuutus on turva harvinaisia ja ennalta arvaamattomia tilanteita varten, mutta pienillä teoilla voi jokainen ehkäistä vahinkoja etukäteen, kiteyttää Hämäläinen.

Liikenteessä – lammikot ja vesiliirto suurimpia riskejä

Tieosuuksille kertyvä vesi voi olla petollista. Lammikko, joka näyttää matalalta, saattaa kät-

keä syviä kuoppia tai aiheuttaa moottorivaurion, jota kaskovakuutus ei välttämättä korvaa.

– Tyypillinen vahinkotilanne on, kun ajoneuvolla ajetaan vesilammikkoon ja tästä seuraa moottorivaurio. Veden pinnan ei tulisi koskettaa auton pohjaa. Veteen ei kannata ajaa, jos ei tiedä sen syvyyttä. Turvallisin vaihtoehto on kiertää tai kääntyä takaisin, muistuttaa Turvan palvelupäällikkö **Sanna Luotio**.

Vesiliirron riski kasvaa erityisesti sateen alussa, kun teiden urat täyttyvät. Hyväkuntoiset renkaat, oikeat rengaspaineet ja tilannenopeuden laskeminen vähentävät vaaraa. Näkyvyyden heikentyessä on parasta pysähtyä turvalliseen paikkaan.

Pysäköintipaikka kannattaa valita korkealta ja avoimelta alueelta. Matalat paikat, kellaripy-säköinti, sadevesikaivojen läheisyys ja puiden alla pysäköinti altistavat autoa tulva- ja myrskyvahingoille.

65 prosenttia suomalaisista omistaa liikaa tavaraa

65 prosenttia, kaksi kolmasosaa, suomalaisista on itse sitä mieltä, että he omistavat liikaa tavaraa. Tavaraöveri painottuu naisiin. Heistä 72 prosentilla on liikaa tavaraa. Miehistä prosentti on 58.

39 prosenttia suomalaisista karsii kotoaan ylimääräistä tavaraa pois useammin kuin keran vuodessa. Yli puolet heittää karsimaansa tavaraa roskeen. Roskeen heittävät enemmän miehet kuin naiset.

– 70 prosenttia suomalaisista myy käyttötavaraomaisuuttaan. Se on suuri muutos 10 edellisen vuoden aikana. Naisista myy 78 prosenttia, miehistä 64. Tämä kulttuuri on kasvanut koko vertaiskaupan helpottumisen myötä. Se on verkkokauppaistumista, vertaiskauppa-sivusto Torin johtaja **Jenni Tuomisto** toteaa.

– Toki kehitettävää riittää. Roskeen heittäminen on hirveän tavanomaista. Voisimme päästä ajatteluun, että käyttökelpoisen tavaran roskeen heittäminen on virhe. Vaikka tavara olisi toiselle turha, aina se on jollekulle toiselle löytö, Tuomisto sanoo.

Tiedot selviävät heinäkuussa valmistuneesta Suuri vertaiskauppatutkimus 2025 -kyselytutkimuksesta. Sen teetti Tori ja toteutti tutkimusyhtiö Bilendi. Vastaajina oli 1000 täysikäistä suomalaista, puolet naisia ja puolet miehiä. Otos vastaa iän, sukupuolen ja asuinalueen osalta maan väestöä.

Lapin yliopiston väitöskirjatutkimus on arvioinut keskiverron suomalaisperheen omistavan 10 000–50 000 tavaraa.

Turhakkeet hillotaan varastoon ja mökille

Joka viides suomalainen sulloo ylimääräisiä tavaroita vain kaappiin. Joka kolmas vie myös askeleen pidemmälle, varastoon. Miehistä joka kymmenes kuskaa turhakkeensa klassiseen tavaran varastoimispaikkaan mökille.

– Kaappeihin, varastoihin ja mökeille hillottu tavara on käytännössä hyödyntämätöntä varallisuutta. Koko Suomen mittakaavassa tämä makaava varallisuus on iso määrä euroja poissa ostovoimasta. Ja mitä kauemmin tava-

raa säilöö, sitä herkemmin aika ajaa siitä ohi ja myyminen hankaloituu, Tuomisto kertoo.

Käytettyjä tavaroita myyville suomalaisille yleisin motivaattori on rahan tienäminen. 39 prosenttia myy ennen muuta siksi.

Miehet heittävät lasten tavaraa roskeen selkeästi naisia enemmän

Joka kolmas suomalainen heittää käyttökelpoisia vaatteita roskeen. Se on yhtä yleistä naisille ja miehille. Lastenvaatteiden ja -tarvikkeiden kohdalla on selkeä eroavaisuus, sillä naisista miltei kukaan ei heitä käyttökelpoista lasten tavaraa roskeen, mutta miehistä niin tekee 3 prosenttia.

Miehistä joka kymmenes heittää käyttökelpoista elektroniikkaa roskeen.

– Noin puolet suomalaisista, 47 prosenttia, ei kiinnitä huomiota siihen, mitä kaikkea käyttökelpoista menee roskeen. Eivät siis tiedä, mitä tulee heitettyä. Käytetty tavara ei ole roskaa, mutta se päättyy roskeen yllättävän usein, Tuomisto kommentoi.

Talvi lähenee ja koteja täytyy taas lämmittää. Erityisesti vanhoissa taloissa jopa kolmannes lämpöenergiasta saattaa vuotaa ulos ilmanvaihdon mukana.

Teksti: Ulla Sirén

Älä pelkää lämpövuotoa, pysäytä se

Syksyllä monia omakotitalon omistajia painavat edessä olevan talven lämmityshuolet. Energiahävikin torjumiseen on olemassa monenlaisia apukeinoja, joista pienetkin kannattaa hyödyntää. Edun voi lukea lämmityslaskusta.

Lämmitykseen kuluu talvikaute-
na huomattava määrä energiaa, oli-
pa lämmitystapa mikä tahansa. Vielä
pahempaa on, jos tietää että kallista
lämmitysenergiaa vuotaa koko ajan
hukkaan.

Energiavuoto tarkoittaa eri asioi-
ta sen mukaan, mitä kautta energiaa
kulkeutuu ulos rakennuksesta. Sitä
voi kadota ilmanvaihdon tai käyttö-
veden mukana tai suoraan rakentei-
den läpi ikkunoiden, julkisivun, ylä-
pohjan ja jonkin verran myös alapoh-
jan kautta.

Asiantuntija Teemu Kettunen Mo-

tiva Oy:stä sanoo, että jos asunnon
lämmönkulutus on korkea tai siel-
lä tuntuu jatkuvasti vetoa, kannattaa
selvittää mahdollisuuksia pienentää
lämpövuotoa.

– Lämpövuotoja voivat aiheuttaa
esimerkiksi rakenteiden huono il-
manpitävyys, heikko eristystaso tai
ilmanvaihdon lämmön talteenoton
huono hyötysuhde tai sen puuttumi-
nen kokonaan, hän selittää.

Kettusen mukaan vanhassa oma-
kotitalossa jopa noin kolmannes
energiasta voi poistua ilmanvaihdon
mukana. Tiiveyden lisääminen vai-

kuttaa lämmön tuntemukseen asun-
nossa, vaikka huonelämpötilaa ei si-
nänsä nostettaisi. Pääinvastoin sitä voi
jopa laskea.

– Asunnossa voi viihtyä matalam-
massa lämpötilassa, koska vedontun-
ne vähenee. Ilmanvaihdesta ei kui-
tenkaan saa tinkiä, vaan sitä kannat-
taa parantaa tarpeen mukaan korja-
usten yhteydessä, Kettunen muistut-
taa.

Hänen mukaansa lämpövuotoja
pienentämällä on mahdollista sääs-
tää lämmityslaskussa jopa kymmeniä
prosentteja lähtötilanteesta riippuen.

Tiivistyskuuri iän mukaan

Kun puhutaan omakotitaloista, pu-
hutaan keskenään hyvin erityyppi-
sistä rakennuksista, joiden ikähaita-
ri venyy vähintään 200 vuoden ver-
ran. Siksi ei ole yhtä yksiselitteistä
ohjeistusta, jota noudattamalla läm-
pövuodoista päästään. Uudet talot
rakennetaan alun alkaen energiate-
hokkaiksi pelkästään sen vuoksi, että
rakentamismääräysten vaatimukset
tiukentuvat jatkuvasti sekä ilman-
pitävyyden, eristyksen että ilman-
vaihdon suhteen. Esimerkiksi läm-

Vuotokohtia etsitään merkkisavun tai lämpökamerakuvauksen avulla, kun rakennus on ensin alipaineistettu.

mön talteenotto, joka aloitettiin jo 1980-luvulla, on 2000-luvun aikana muuttunut normiksi, niin että koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihto lämmön talteenotolla kuuluu periaatteessa lähes jokaiseen uuteen asuinrakennukseen.

– Yleissääntö on, että mitä vanhempi rakennus, sitä enemmän lämpö- ja ilmapuotoja siinä on, Teemu Kettunen toteaa.

Vanhimpien hirsirakennusten eristämisessä on alun perin keskitytty enimmäkseen ylä- ja alapohjaan, ei niinkään seiniin, lukuun ottamatta hirsien rakoihin tiivistykseksi tunnettua sammalta ja muita luonnonaineita. Näiden talojen seinien eristeet on yleensä lisätty myöhemmin.

Lautarakenteisissa taloissa, joissa seinissä on ollut purutäyte, on tyypillisesti ongelmana purun painuminen kasaan, jolloin seinien yläosissa voi olla suoranaaisia aukkoja eristeissä. Vanhojen puutalojen eristystä parannetaan esimerkiksi lisäämällä selluvillaa, joka sopii yhteen vanhojen materiaalien kanssa.

Rakennuksen tietyt tyypipiirteet voivat lisätä lämmön karkaamista – esimerkiksi 1970-luvulla olivat muodissa suuret, melkein seinän kokoiset ikkunapinnat, jotka päästävät ymmärrettävästi enemmän lämpöä läpi kuin pienemmät. 1980-luvulla ikkunakoko jo pieneni, ja energiakriisin ope- tuksena omakotitalojen lämpö- energian kulutukseen alettiin kiinnittää entistä enemmän huomiota.

Veto kuljettaa epäpuhtauksia

”Hirrenraoista vetää kyllä tarpeeksi”, sanottiin ennen vanhaan, kun terveyssisarret neuvoivat kansaa tuulettamaan asuntojaan. Nykytiedon valossa rakenteiden läpi virtaava ilma ei ole ollenkaan terveellistä hengittää, vaan se voi itsessään sisältää haitallisia mikrobeja ja muita epäpuhtauksia. Alapohjan ja sen liitosten kautta sisäilmaan voi kulkeutua vaarallista radonia. Lisäksi rakenteiden vuotokohdat ovat alttiita kosteusvaurioille.

Teemu Kettusen mukaan tyypillisiä ilmapuotokohtia ovat rakenteiden liitoskohdat, kuten ylä- ja alapohjan sekä seinän ja lattian liitokset ja ikkunankarmien ympäristöt.

– Lisäeristettäessä huonokuntoinen eriste pitää poistaa ja korvata

uudella. Samalla on hyvä tarkistaa eristeen alla olevan ilman- tai höyrynsulun kunto, Teemu Kettunen neuvoo.

Hyväkuntoisen eristeen päälle voi lisätä uutta. Esimerkiksi yläpohjan lisäeristäminen on yleensä melko yksinkertaista vanhassa talossa, jossa on puru- tai muu eristekerros, jonka päälle voidaan tuoda lisää kerroksia. Tosin Kettusen mukaan paras tapa olisi lisätä uusi eriste lähimmäksi rakennuksen sisäilmaa ja vanha takaisin sen päälle.

Julkisivun lisäeristäminen hoituu yleensä helpoimmin rakennuksen ulkoverhoilun uusimisen yhteydessä. Joskus se onnistuu myös rakennuksen sisäpinnalle sisäseiniä remontoitaessa. Perussääntö on, että eniten vesihöyryn läpäisyä vastustava höyryn- tai ilmansulku tulee rakenteen sisäpintaan, ja rakenne harvenee ulospäin.

Teemu Kettunen muistuttaa, että julkisivun eristysremonteissa ja lisäeristeen valinnassa on ehdottoman tärkeää konsultoida alan ammattilaista. Jos rakenne ei ole kosteusteknisesti toimiva ja oikein suunniteltu, rakennukselle voi aiheutua suuria vahinkoja. Luvanvaraisessa korjausrakentamisessa on sitä paitsi noudatettava korjausrakentamisen energiämääräyksiä.

Energiavuotoja jäljittämässä

Kaikkein luotettavin ilmapuotojen jäljittäjä on alan ammattilainen. Vuotokohtia etsitään merkkisavun tai lämpökamerakuvauksen avulla, kun rakennus on ensin alipaineistettu. Erityisen tarkka menetelmä on merkkiainekoe, jossa käytetään merkkiainekaasua, jonka vuotamista seurataan erityisellä mittauslaitteistolla. Menetelmää hyödynnetään esimerkiksi kuntotutkimusten yhteydessä, ja sitä voi käyttää myös laadunvarmistuksessa energiaremontin jälkeen.

Kodin lämpövuotoja kannattaa toki tarkkailla säännöllisesti, eikä kaikkiin tavallisiin toimiin tarvita ammattilaista.

– Kämmentelkällä kertoo jo sen, vuotavatko ikkunoiden ja ovien tiivisteet, Teemu Kettunen muistuttaa.

Tavalliset tiivisteet voi vaihtaa itsekin. Vanhojen elastisuutensa kadottaneiden ja sitä mukaa tehoaan menettäneiden tiivisteiden »

termex lämmöneristeet

- Sopii kaikkialle; **katot, seinät ja lattiat**
- **Helppokäyttöinen**, asentaja puhalttaa kohteeseen
- **Saumaton**
- **Palo- ja homesuojakäsitelty**
- Erinomaiset **lämpöominaisuudet** (Lambda = 0,038 W/m²K)
- **Valmistettu uusiopaperista**
- Kuuluu **pintamateriaalien luokkaan M1** (sama kuin kotimaiset puulajit, luonnonkivi ja hirsi.)

Jim Mattsson 040 500 8439
elotermoy@gmail.com

Von Julinintie 170,
10470 Fiskars

Monipuoliset rakennus- ja remointipalvelut Karkkilasta

yli 50 vuoden kokemuksella!

Pintamateriaalien asennus- ja saneerausyritys

puh. 010 835 5800
info@askoanttila.fi
Yrittäjäntie 56, Karkkila
www.askoanttila.fi

ILMANVAIHTOURAKOINTI IV-KANAVIEN PUHDISTUS VALLOX-HUOLTO

puh. 0400 241 002
myynti@ilmavoima.fi | www.ilmavoima.fi

Ilmalämpöpumpun pesuhuolto

Ilmalämpöpumpun huoltoa suositellaan tehtäväksi 2-3 vuoden välein. Huollettu laite on hyötysuhteeltaan parempi ja sisäilman laatu paranee.

Ilmalämpöpumput
Myynti • Asennus • Huolto

249€

Soita ja tilaa
0400 794 866
www.termoair.fi

Ikkunoiden ja ovien tiivistykseen kannattaa keskittyä, sillä niiden kautta karkaa paljon lämpöä. Oikein tiivistetyn ikkunan ääressä ei tunnu vetoa, joten siinä on viihtyisä olla.

TILAA LÄMMITYSÖLJYÄ

ennen vuodenvaihteen ruuhkaa!

Lämmitysöljymyynti yksityistalouksille ja yrityksille
ma klo 9-14 ja ti-pe klo 9-12

sso.lammitysoljypalvelu@sok.fi
puh. 075 3030 1030 (0,0835 €/puhelu + 0,1209 €/min)

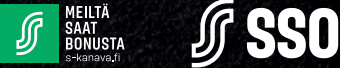
Tilaukset verkossa 24h!

SSOLAMMITYSOLJY.FI

SSO:n asiakasomistajana saat meiltä yksityistalouden lämmitysöljyostoista **Bonusta jopa 5 %**

TALOUDEN OSTOT KUUKAUDESSA VÄHINTÄÄN (€)	BONUS %
900 €	5,0 %
800 €	4,5 %
700 €	4,0 %
600 €	3,5 %
500 €	3,0 %
400 €	2,5 %
300 €	2,0 %
200 €	1,5 %
50 €	1,0 %

YRITYSASIAKAS!
S-Business-kortilla saat myös polttoöljystä alennusta.
s-business.fi/polttoöljy

tilalle kannattaa valita mahdollisimman laadukkaat uudet, sellaiset, joiden käyttöikä on pitkä. Itse tehtävissä tiivistyksissä on tärkeää tietää, mistä rakennuksen korvausilma tulee – mikäli se on suunniteltu kulkemaan tiivisteiden raoista, niitä ei saa tukkia tiivistystä uusittaessa. Kettusen mukaan tiivisteiden rakoja parempi reitti korvausilmalle olisivat seinä- tai karmiventtiilit, joissa on suodattimet.

Olennaisinta on kuitenkin tietää, miten oman talon korvausilman otto on suunniteltu, jotta tiivistämisessä ei tule virheitä. Jos talossa on koneellinen ilmanvaihto ja ilmanvaihtokoneessa lämmön talteenotto, on tärkeää muistaa ottaa se käyttöön syksyllä, kun säät kylmenevät.

Valitse energiatehokkuutta

Vanhan omakotitalon energiatehokkuutta parannetaan tyypillisesti julkisivuremontin, ylä- tai alapohjan korjauksen tai ikkunoiden vaihdon yhteydessä. Teemu Kettunen huomauttaa, että ikkunoiden uusiminen ei ole tyypillisesti taloudellista pelkästään energiankulutuksen vähentämiseksi.

– Kuitenkin, jos vanhat heikon energiatehokkuuden ikkunat tarvitsevat suurempaa kunnostusta, kannattaa pohtia, olisiko viisasta vaihtaa ne uusiin. Uusien ikkunoiden valinnassa auttaa ikkunoiden energialuokit

itus, jossa paras energialuokka on A++, hän selittää.

Ikkunoiden lämmönpitävyysvaatimukset ovat parantuneet vuosien saatossa, joten vanhojen, käyttöikänsä päässä olevien ikkunoiden uusimisen todella pienentää lämmönkulutusta merkittävästi.

Sama koskee ilmanvaihtokonetta – vanha kone kannattaa mielellään vaihtaa uuteen, jos käyttöikä joka tapauksessa lähenee loppuaan.

– Uudet ilmanvaihtokoneet kuluttavat selvästi vähemmän sähköä kuin vanhat, ja niiden lämmöntalteenotto toimii paremmalla hyötysuhteella. Lisäksi uusissa koneissa on usein hiilidioksidi- ja kosteusanturit, jotka ohjaavat ilmanvaihtoa automaattisesti tarpeen mukaan, mikä vähentää energiahukkaa entisestään, Kettunen kertoo.

Takavuosina puhuttiin paljon siitä, että talo ei saa olla liian tiivis, jotta siihen ei kerry kosteutta. Teemu Kettunen oikaisee, että liika tiiveys ei ole rakennuksissa ongelmana vaan huono ilmanvaihto.

– Kun puhutaan liiasta tiiveydestä, sekoitetaan keskenään ilmatiiviys ja ilman vaihtuminen, hän sanoo.

Hänen mukaansa terveessä talossa ilma vaihtuu hyvin ja hallitusti. Hyvän tiiveyden vastaparinä ovat kunnolliset korvausilmaventtiilit. Oikein ilmastoidussa talossa taas ei pitäisi olla pelkoa kosteudesta, vaan sen voi rauhassa suunnitella niin tiiviiksi kuin mahdollista. ■

Aamukahvisi kuuluu tähän maisemaan

Siuntion Pickalaan rakentuva Suomen upein asuinalue on yhdistelmä sadunomaista luontoa, laadukasta vapaa-ajan toimintaa ja ykkösluokan asumista. Pääset rakentamaan unelmiesi kotia Asuntomessuhankkeen eduilla, sillä Rock Resortissa on muutamia Asuntomessualueen tontteja vielä vapaana. Varaa yksityisnäyttö ja valitse tontti kodillesi tai kakkosasunnollesi.

Varaa näyttö rockresort.fi

RE/MAX®

PICKALA

ROCK

RESORT

ASUNTOMESSUT
PICKALA ROCK RESORT 2027

Teksti: Elina Salmi

Uusi lattia raikastaa kodin ilmettä

Kun vanha lattia alkaa näyttää kulahtaneelta tai muuten vain haluaa vaihtaa kodin ilmettä, on aika ryhtyä lattiaremonttiin. Sitä ei kannata säikähtää: lattian uusiminen on useimmiten melko nopea toteuttaa ja näppärä selviää asennuksestakin itse.

Kuten kaikessa muussakin remontoinnissa, on myös lattiaremontissa huolellinen suunnittelu ja realistinen budjetointi kaiken a ja o. Niiden avulla ja oikeilla valinnoilla voi säästyä pitkä penni. Tehdyssä suunnitelmassa tulee myös pysyä, sillä jokainen muutos, kuten vaikka vaihtaminen toiseen materiaaliin tai uusi yksityiskohta todennäköisesti lisää kustannuksia.

Budjetissa on otettava huomioon kaikki kustannukset. Mikä materiaali lattiaan tulee, tekeekö työn itse vai teettääkö ammattilaisella, pitääkö aluslattiaa tasoittaa tai vanha lattia purkaa. Myös yllättäville lisäkustannuksille kannattaa jättää vähän joustovaraa.

Suunnittelussa on hyvä huomioida

se, millaiseen tilaan uusi lattia tulee ja mitä siltä vaaditaan. Makuuhuoneeseen riittää vähän vähemmän kulutusta kestävä lattia, kun taas eteiseen ja keittiöön pitää valita kosteutta ja kulutusta kestävä materiaali. Myös lapset ja lemmikit vaikuttavat valintoihin, sillä ison koiran kynnet tekevät vaikkapa parketista aika pian selvää jälkeä.

Remontin etenemiseen vaikuttaa myös vanha lattia. Joissakin tapauksissa muovimaton voi jättää uuden lattian alle, mutta sen alle on kuitenkin hyvä kuitenkin kurkistaa. Varsinkin vanhemmissa taloissa muovimaton alla saattaaakin piileksiä alkupeäinen, kaunis puulattia. Silloin kannattaa harkita, josko siitä saisi hio-

malla ja lakkaamalla kodin uuden kaunistuksen.

Parketti, vinyylilankku, laminaatti vai jokin muu?

Markkinoilla on huima määrä eri vaihtoehtoja. Koska lattian varmas-ti haluaa pysyvän hyvässä kunnossa vuosia tai jopa vuosikymmeniä, kannattaa satsata laatuun. Vanha sanonta ”markalla saa markan tavaran” pitää valitettavasti yhä paikkansa.

Myös materiaalien hintoja kannattaa vertailla ja hyödyntää liikkeiden tarjouksia. Sama tuote saattaa olla toisessa paikassa neliöhinnaltaan selvästi edullisempi ja se näkyy kustannuksissa varsinkin silloin, jos lat-

tiapinta-alaa on paljon.

Lattiamateriaalit vaihtelevat paljon paitsi hinnaltaan, myös ominaisuuksiltaan. Esimerkiksi parketti tai puulattia on kaunis ja ajaton valinta, mutta hinnaltaan usein selvästi kalliimpi kuin muut vaihtoehdot. Se myös vaatii enemmän huoltoa ja kestää huominkin vaikkapa koiran kynsiä.

Vinyylilankku, -matto tai -korkki on erinomainen vaihtoehto, kun haluaa helppohoitoisen ja vettäkin kestävän lattian, joka ei naarmuunnu helposti. Vinyyli myös vaimentaa ääntä. Siksi se sopii esimerkiksi keittiöön tai eteiseen. Lisäksi se on helppo asentaa.

Toinen helposti asennettava materiaali on laminaatti. Niitä on edullisesti saatavilla ja kuosivalikoima on

Dreamstime

todella laaja. Se sopii parhaiten kiviin tiloihin, kuten olo- ja makuuhuoneisiin.

Keraaminen laatta sietää hyvin kosteutta ja iskuja ja sopii siksi erinomaisesti esimerkiksi keittiöön. On kuitenkin tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että laatta on varustettu hyvällä liukkaudenestolla, ettei satu kaatumisia silloinkaan, jos lattia syystä tai toisesta kastuu. Laattalattia on aina jalan alla viileä, joten jos se häiritsee, pitää alle asentaa lattialämmitys.

Uusin tulokas lattiamarkkinoilla on norjalainen korkeapainelattia. Se on lähes sataprosenttisesti puuta, mutta sen pinnassa on poikkeuksellisen vahva suojakerros, joka kestää kovaa kulutusta ja hylkii vettä. Levyihin on asennettu ääntä vaimentava alusmateriaali, joten erillistä alusrakennetta ei tarvita. Lisäksi lukkopontit on tehty alumiinista tai komposiitista, joten lattian voi halutessaan purkaa ja koota uudestaan jopa viisi kertaa.

Asentaisinko lattian itse?

Projektin aluksi on tietysti tyhjennettävä huone ja irrotettava listat. Vanhan lattian voi jättää uuden alle, jos se on puhdas, kuiva, luja, tasainen ja jokseenkin suora. Virallisten asennusohjeiden mukaan vanhat tekstiilipohjaiset muovimatot on poistettava lautaparkettien ja laminaattien alta. Kovat muovimatot sen sijaan voidaan jättää uuden lattian alle. Vanhojen muovimattolattioiden tasaisuus pitää tarkastaa ennen

asennusta, ja alusta vaatii lähes aina jonkinlaista tasoittamista.

Laminaatin ja vinyylit voit asentaa suoraan lautaparketin päälle, mutta silloin pitää väliin asentaa ääntä vaimentava kerros. Puupohjainen lattiamateriaali vaatii höyränsulkukalvolla varustettua alusmateriaalia silloin, kun se asennetaan betoni- ja kipsialustalle.

Lukkoponttiset lattiapäällysteet on periaatteessa helppo asentaa itse. Jos aiempaa kokemusta ei ole, voi varautua siihen, että homma vie aikaa. Silloin voi olla viisasta palkata ammattilainen. Jos kuitenkin päättää asentaa lattian itse, on huolehdittava siitä, että välineet ovat kunnossa eikä mittaamisessa hutiloida. Jokaiselle lattiatyypille on omat asennusohjeensa, ja parhaan lopputuloksen saat noudattamalla tarkkaan valmistajan ohjeita.

Laattalattian asentaminen vaatii jo vähän enemmän taitoja, joten kannattaa harkita sen jättämistä ammattilaisen tehtäväksi.

Puusta tehtyt lattiamateriaalit – kuten lautaparketti ja valtaosa laminaateista – elävät ilmankosteuden vaihteluiden mukaan. Siksi lattian jokaisella sivulla on oltava vähän liikkumisvaraa. Jotta rakenteesta tulee kestävä ja tukeva, pitää lisäksi ponttilautojen tai -levyjen päätysaumat limittää niin, että vierekkäisten rivien päätysaumojen etäisyys toisistaan on vähintään 30 senttimetriä.

Lähteet: remontti-info.fi, urakka-maailma.fi, k-rauta.fi.

Builderit

Saneeraus- ja rakennuspalvelut 20 vuoden kokemuksella

044 596 0240 | pasi@builderit.fi | www.builderit.fi

Rakennuspalvelu M.J. Heino T:mi

Rakennussaneeraus, huoneisto- ja keittiöremontit, maalaus- ja mökkityöt, terassit, MYÖS SAARISTOSSA!

p. 041 462 1194, heino.m@luukku.com

www.jeholmberg.fi

- Rantojen ja vesistöjen ruoppaukset
- Maanrakennustyöjen ruoppaukset
- Vesirakennustyöt (laiturit jne)
- Jätevesisuunnitelmat
- Lauttakuljetukset

Puh 040 562 6352

info@jeholmberg.fi

KOLARIKORJAUKSET JA MAALAUKSET

Tervasuontie 2, 03100 Nummela, Avoinna arkisin 7.30–16.30
puh. 040 757 2246, info@uudenmaankolarikorjaamo.fi
www.uudenmaankolarikorjaamo.fi

Uudenmaan Kolarikorjaamo

Käy tykkäämässä Facebook-sivuistamme!

RAKENNUSTYÖ

VELJEKSET NIEMINEN OY

Puh. 0400 211 547 | SAMMATTI

niemvelj@dnainet.net | www.rakennustyonieminen.fi

Ammattitaidolla kokonaisurakointia

- Uudisrakentaminen
- Korjausrakentaminen
- Huoneistoremontit

Suunnitteletko lämmitysjärjestelmän vaihtoa?

ILMA-ILMA-, ILMA-VESI-, **NIBE**
POISTOILMA- ja
MAALÄMPÖ-
JÄRJESTELMÄT
uudis- ja saneerauskohteisiin.

**PORAKAIVOJÄRJESTELMÄT ja
VEDENSUODATUSLAITTEET**
kokonaistoimituksena uusiin ja vanhoihin kaivoihin.

Erityisosaamista yli 30 vuoden kokemuksella porakaivojärjestelmistä ja 28 vuoden kokemuksella lämpöpumppujärjestelmistä.

**Huolto
Korjaus
Asennus**

Lämpöpumppujärjestelmät
Porakaivojärjestelmät
Lattialämmitys
Vedensuodatuslaitteet

CTM Energia Oy T Broberg

0400 843 611

Österbyntie 112,
02400 Kirkkonummi

- ctm@ctmenergia.fi
- www.ctmenergia.fi

FINNOBAU

KAIKKI JULKISIVUSTA SISÄPINTOIHIN

RAPPAUS - MAALAUUS - TASOITUSTYÖT - REMONTIT

finnobau

raimo.tuominen@finnobau.fi

WWW.FINNOBAU.FI

040 728 9938

Vuodesta
2005

SUOMEN VAHVIMMAT
PLATINA
Finnobau Oy
FIN9538695 | 2020-2023

RALA
PÄTEVYYS

**luotettava
kumppani**

Lattialämmitys tuo lisää asumismukavuutta

Lämmin lattia jalan alla tuntuu mukavalta ja mahdollistaa vähän alhaisemman lämpötilan asuintiloissa ilman, että ne tuntuvat kylmiltä. Kun lattialämpö yhdistetään lämpöpumppuun ja esimerkiksi maalämpöön, on tuloksena lisäksi energiatehokas ratkaisu.

Lattiaa voi lämmittää vedellä, ilmalla ja kaapeleilla. Yleisimmin kuitenkin omakotiasuja päätyy valitsemaan joko vesikiertoisen tai sähkölämmitteisen lattialämmityksen. Jos talossa jo muutenkin on vesikiertoinen lämmitysjärjestelmä, on sitä fiksua hyödyntää myös lattian lämmittämisessä.

Parhaimmillaan lattialämmitys on kaakeli- ja klinkkerilattioissa, jos kohta se sopii myös puulattian alle. Puulattia tosin johtaa lämpöä heikommin. Mikään ei estä lämmittämistä koko taloa lattian kautta, mutta se voi toki olla myös pelkkä pesutilojen mukavuustekijä.

Jos lattialämmitys on vesikiertoinen, voi lämmöntuotantolähteen niin halutessaan vaihtaa vaikka öljystä lämpöpumppuun. Talon voi tietysti liittää myös kaukolämpöön. Suora sähkölämmitys eli lämmityskaapelit lattian alla on puolestaan helppo asentaa ja se on tehokas lämmitystapa myös mökillä.

Kun koko lattia on lämmin, jakautuu lämpö tasaisesti. Erillisiä pattereita ei tarvita, mikä helpottaa tilojen sisustamista. Koska lattialämpö tuntuu mukavalta jalkojen alla, voi lämpötilaa hieman laskea asuinmukavuuden miinäkään kärsimättä.

Jos etsii haittapuolia, niin yksi sellainen voisi olla lattialämmityksen kankeus. Se reagoi hitaasti lämmitystarpeen muutokseen etenkin silloin, kun se on asennettu laattalattian alle, koska kiviaines varaa lämpöä. Silloin voi käydä niin, että aurinkoisella säällä on kuumaa niin sisällä kuin ulkonakin. Myös eristykseen pitää olla kunnossa, sillä huonosti eristetty pohja voi päästää lämmön karkaamaan ja energiankulutus kasvaa.

Vesikiertoinen järjestelmä on vain lämmönjakelumalli, ja sen ilmastoystävällisyys riippuu lopulta lämmönlähteen valinnasta.

Lattialämmitys sopii mainiosti lämpöpumpun kaveriksi, koska lämpöpumpun hyötysuhde kasvaa sitä mukaa, mitä matalampi lämpötila lämmönjakoverkossa on.

Hyvin suunniteltu ja toteutettu lattialämmitys on myös energiapihi, koska sen avulla asuintilojen lämpötilaa voidaan laskea. Lämpötilan lasku yhdellä asteella vähentää lämmityskustannuksia viidellä prosentilla. Varastojen ja autotallien lämpötilaa voidaan yleensä laskea muutamalla asteella, ja myös käyttämättömien huoneiden lämpötilaa voidaan alentaa.

Uusissa, hyvin eristetyissä taloissa hyvä yhdistelmä on lattialämmitys, lämpöpumppu ja ilmanvaihtojärjestelmä, jossa on sekä tulo- että poistoilman lämmönvaihdin. Yli 80 prosenttia poistoilman lämmöstä voidaan silloin käyttää tuloilman lämmittämiseen.

Jos vanhemmassa talossa on vesikiertoinen lämmitysjärjestelmä ja suunnittelee siihen lattialämmityksen asentamista, kannattaa miettiä lämmönlähteeksi maalämpöä tai kaukolämpöä. Lisäksi on hyvä huolehtia siitä, että lattia on hyvin eristetty ja ettei ikkunoiden kohdalle synny vedon tunnetta aiheuttavaa kylmälaskeumaa.

Lähde: vattenfall.fi ■

KULTA VINTAGE KIERTUE

OSTAMME KULTAA, HOPEAA, ARVO- JA KERÄILYESINEITÄ

Timanttisormukset, designkorut, kultakorut, hopeakorut, pöytähopea, kultaharkot, romukulta, romuhopea, kellot, kolikot ja setelit myös Moneta, militaria, arvoesineet ja muut keräilytuotteet.

KIERTUEPAIKAT: Olemme parkkipaikalla

Keskiviikko 05.11.2025

09:00-10:00 Hanko, tori
10:45-11:30 Tammisaari, Uimahalli
12:00-12:30 Tenhola, Sale
13:00-13:30 Pohja, S-Market
14:00-14:45 Karjaa, Kirjasto
15:15-15:45 Mustio, K-Market
16:30-17:15 Kirkkonummi, Uimahalli

Torstai 06.11.2025

09:00-09:45 Veikkola, Neste
10:00-11:00 Nummela, tori
11:15-12:00 Vihti, K-Supermarket
12:45-13:30 Karkkila, Liikuntahalli
14:00-14:30 Pusula, Kirkko
15:00-15:30 Saukkola, Sale
16:00-16:30 Sammatti, Sale
16:45-17:15 Karjalohja, Sale

Perjantai 07.11.2025

08:30-09:15 Otalampi, S-Market
10:00-10:45 Lohja, ABC
11:15-12:30 Lohja, tori
12:45-13:15 Lohja, Tokmanni Lempola
13:45-14:15 Siuntio, Kirjasto
15:00-15:30 Veikkola, Kirjasto
16:00-16:30 Kauklahti, K-Market

Lauantai 08.11.2025

08:30-09:15 Hakunila, Uimahalli
09:30-10:15 Nikinmäki K-Supermarket
10:30-11:15 Korso, Kirjasto
11:45-12:30 Kerava, Uimahalli
13:00-13:45 Tuusula, Uimahalli
12:15-13:00 Järvenpää, Uimahalli
13:15-14:00 Kellokoski, Alepa
14:15-15:00 Jokela, K-Supermarket
15:45-16:15 Koivukylä, Lidl
16:30-17:00 Tikkurila, McDonald's

Sunnuntai 09.11.2025

08:30-09:30 Myyrmäki, Uimahalli
09:45-10:45 Martinlaakso, Uimahalli
11:00-12:00 Varisto, McDonald's
12:15-13:00 Askisto, M-Market
13:15-14:15 Ylästö, K-market
14:45-16:15 Tammisto, Citymarket

Maanantai 10.11.2025

09:30-10:15 Kivistö, R-kioski
11:00-12:15 Rajamäki, Uimahalli
12:30-13:45 Nurmijärvi, tori
14:15-15:15 Röykkä, K-market
15:45-16:30 Klaukkala, tori
16:45-17:15 Klaukkala, Alepa Haikala

Tiistai 11.11.2025

09:00-10:00 Alppila K-Market
10:15-11:15 Pakila S-Market
11:30-13:00 Käpylä K-Market Marsukka
13:20-14:30 Ylä-Malmin tori
14:40-15:40 Pukinmäki Alepa
15:50-17:00 Oulunkylä Neste

Keskiviikko 12.11.2025

09:00-10:00 Viikki K-Supermarket
10:10-11:20 Arabianranta K-Market
11:50-13:10 Jakomäki S-Market
13:30-14:50 Vuosaari Lidl Rastilantie
15:10-15:50 Mellunmäki Alepa
16:00-17:00 Herttoniemi S-Market

Torstai 13.11.2025

09:00-09:45 Espoo Alepa Lintuvaara
10:05-11:00 Espoo Lidl Nöykkiö
11:10-12:00 Espoo K-Market Nöykkiö
12:20-13:00 Espoo K-Market Lansa
13:20-14:10 Niipperi K-Supermarket
14:25-15:00 Espoo K-Market Laaksolahti
15:15-16:00 Kunkku K-Supermarket
16:15-17:00 Kauniainen K-Supermarket Grani

Perjantai 14.11.2025

09:00-09:55 Westend Alepa
10:10-11:30 Tapiolan tori
11:45-13:00 Kauppakeskus Merituuli
13:15-14:30 Lähderanta S-Market
14:50-16:00 Espoon Keskus tori
16:20-17:00 Karakallio Lidl

Lauantai 15.11.2025

09:30-10:10 Soukka K-Supermarket
10:30-11:15 Masala K-Market
11:35-12:15 Kirkkonummi tori
12:35-13:10 Siuntio S-Market
13:30-14:20 Inkoon tori
14:35-15:05 Mustio K-Market
15:20-16:10 Karjaan tori (kävelykatu)
16:25-17:00 Tammisaari Tokmanni

Sunnuntai 16.11.2025

9:00-10:20 Hanko tori
10:25-11:15 Hanko Tokmanni
11:50-13:00 Tammisaaren rautatieasema
13:20-14:15 Tenhola tori
14:30-15:15 Pohja S-Market
15:30-16:30 Karjaa Lidl

Maanantai 17.11.2025

09:00-09:50 Vantaa Hesburger Jumbo Drive in
10:40-11:25 Karkkila K-Supermarket
11:45-12:45 Vihti K-Supermarket
13:00-14:00 Ojakkala K-Market
14:10-16:00 Nummelan tori
16:25-17:00 Veikkola Neste

Tiistai 18.11.2025

09:00-09:40 Espoo Lidl Mankkaa
10:15-11:30 Lohjan tori
11:40-12:40 Lohja Sale Perttilä
13:10-14:00 Lohja Sale Hiidensalmi
14:10-15:00 Lohja K-Market Puistokatu
15:20-17:00 Nummela Tokmanni

Keskiviikko 19.11.2025

09:00-10:30 Hämeenkylä K-Supermarket
10:45-11:45 Martinlaakso Alepa
12:15-13:15 Koivuhaka S-Market
13:30-14:30 Hiekkaharju K-Market Manteli
14:50-16:30 Kerava K-Supermarket Oregano

Torstai 20.11.2025

09:00-10:00 Martsari K-Supermarket
10:15-11:15 Vantaa K-Market Ristipuro
11:30-13:00 Koivukylä S-Market
13:30-14:30 Jokela S-Market
14:45-16:00 Kellokoski Alepa
16:20-17:00 Järvenpää K-Market Kinnari

Perjantai 21.11.2025

09:00-10:15 Klaukkala kirkko
11:00-12:00 Nurmijärvi tori
12:30-13:30 Järvenpää Lidl Pajala
13:50-15:10 Keravan tori (Kävelykatu)
15:20-16:30 Tuusula S-Market

Lauantai 22.11.2025

09:00-09:45 Söderkulla Lidl
10:00-10:55 Nikkilä S-Market
11:15-11:45 Pornainen Sale
11:55-12:25 Monninkylä Sale
12:35-13:05 Askola Sale
13:30-14:15 Tarmola K-Supermarket
14:45-15:45 Loviisa Kauppatori
16:15-17:00 Porvoo Kauppatori

NÄISTÄ MAKSOIMME

2300€

2400€

1300€

7300€

12500€

MYYMÄLÄT (OSTO SEKÄ MYYNTI)

Helsinki: Annankatu 6, 00120, ma-pe 12-19, la 10-15
Helsinki: Askaistenpolku 2, 00300, ti-pe 9-17
Helsinki: Runeberginkatu 40, 00260, ma-la 10-17
Hyvinkää: Uudenmaankatu 29, 05800, ma-pe 9-17
Tampere: Aaltosenkatu 27, 33500, ti-la 12-19
Turku: Yliopistonkatu 24, 20100, ti-la 10-17
Vantaa: Topaasikuja 2, 01700, ma-pe 10-18

Kotikäynnit ja tiedustelut 0800 160 060

www.kultavintage.fi

Vanhemmat vintagehuonekalut ovat usein hienosti koristeltuja ja vähäisellä tuunauksella tai sellaisenaan käyttövalmiita. Huonona puolena voisi mainita yleensä kovemman hinnan ja sen, että umpipuisina ne ovat tavattoman painavia.

Teksti ja kuvat: Elina Salmi

Vanhassa vara parempi – sisusta pikkurahalla ja kierrätystavaroilla

Kodin ilmeen muuttamiseen ei aina tarvita korkeaa pinoa sileitä satasia. Kokenut kierrätyskeskusammattilainen sanoo, että kekseliäisyydellä ja jopa muutamalla kymppillä pääsee jo pitkälle.

**Verhoilupalvelut ja
tarvikemyynti**

Pirunkorventie 50
03300 Otalampi
puh: 040 770 6234
www.verhoomolehtinen.fi

Käy kurkkaamassa uudistetut nettisivut!

– Erityisesti nuoret haluavat sisustaa kotinsa persoonallisesti, vaikka toki meiltä tavaraa hakevat ihan kaikenikäiset ihmiset. Monet ikään katsomatta tekevät aatteellisia valintoja myös sisustushankinnoissaan ja suosivat kiertotaloutta, toteaa toiminnanjohtaja **Mauri Hakala** Pirkanmaan Työtoiminta ja Kierrätys ry:stä.

Se on voittoa tavoittelematon yhdistys, jonka tärkeimpiä tavoitteita on pitkäaikaistyöttömien työllistäminen ja kiertotalouden edistäminen. Yhdistys tekee laajaa yhteistyötä Tampereen kaupungin työllisyyspalveluiden kanssa. Työs-

sä auttavat kaksi kierrätyskeskusta Tampereella. Vastaavanlaisia on useimmissa kaupungeissa eri puolilla maata. Ne pyörittävät toimintaansa osittain tai kokonaan myynnistä koostuvilla varoilla.

Niissä sortimentti on paikkakunnasta riippumatta hyvin samankaltainen. Tarjolla on huonekaluja eri vuosikymmeniltä, kodintekstiilejä, valaisimia, astioita sekä suuria ja pieniä sisustusesineitä. Usein hyllyjä täyttävät myös vaatteet ja kengät.

Hakalan mukaan tämän hetken kuuminta hottia ja erityisesti nuorison suo-

sikkeja ovat 60-lukulaiset, vähän ka-
run oloiset putkirunkoiset kalusteet
– erityisesti kirjahyllyt ja tv-pöydät.

– Kun sellaisia tulee myyntiin, niin
ne menevät ihan saman tien. Myös
kodintekstiilit, kuten pussilakanat,
lakanat, tyynyliinat, pyyhkeet ja ver-
hot ovat kuosista riippumatta halut-
tua tavaraa.

Keittiön tarvekalutkin löytyvät suu-
rella todennäköisyydellä kierrätystä
suosivista kauppapaikoista. Kippo-
ja, kuppeja ja kattiloita saa pikkura-
halla ja joskus voi tehdä jopa design-
löytöjä.

Ennen tehtiin
kestävämpää tavaraa

Kierrätys on tällä hetkellä trendikä-
stä, mutta tietysti myös järkevää. Jos
jokin tavara tai tekstiili on aikanaan
tehty niin hyvin, että se on edelleen
käyttökuntoinen, niin se erittäin to-
dennäköisesti säilyy sellaisena vielä
vuosia tai jopa vuosikymmeniä.

Lisäksi jonkun jo kertaalleen rakas-
tama kapine on yleensä aika edulli-
nen. Poikkeuksena voisi mainita van-
hemmat vintage-huonekalut, kuten
senkit, lipastot, kirjoituspöydät ja lii-
navaatekaapit.

– Ne ovat usein hintavia, mutta
myös haluttuja pääsääntöisesti van-
hemmassa ostajakunnassa. Suurin
osa niistä on myös isokokoisia ei-
vältä ne siten edes mahdu opiske-
lijayksioon tai muuten pieneen ko-
tiin, vaikka muuten olisivatkin silmää
miellyttäviä, kertoo Hakala.

Kierrätyskeskusten lisäksi itselle
mieluisia kierrätystavaraa voi etsiä ja
löytää kirpputoreilta, nettikirppiksil-
tä ja Facebookin roskalava-ryhmis-
tä. Myös tori.fi:n annetaan-osastolla
on välillä suoranaisia löytöjä. Paikka-
kunnasta riippuen siellä on jopa jon-
kinlaista ylitarjontaa esimerkiksi kei-
nutuoleista ja puhelinpöydistä.

Netistä löytyy lisäksi erityisesti
huonekalujen second hand -kaup-
poja ja isoilla huonekalumerkeillä-
kin on omat osastonsa kierrätyshuo-
nekaluille.

Tuunaa kierrätyslöytö
mieleiseksi

Toisinaan kierrätyslöytö saattaa tar-
vita vähän hellää huolenpitoa ennen

käyttöönottoa. Huonekalun voi maa-
lata tai nähdä ihan uudessa käyttötar-
koituksessa. Esimerkiksi keittiön tuoli
voi aloittaa uuden elämän yöpöytä-
nä, sänky olla paitsi nukkumapaikka,
myös sohva ja vanha ovi toimia upe-
asti sängyn päätyinä.

Kierrätyskeskuksista ja kirppareilta
löytyy usein myös maljakoita ja tau-
lujia. Maljakoihin voi koota asetelmia
vaikka puun oksista tai kuivakukista.
Pikkuista lasimaljakkoa voi käyttää
tuikkukippona tai kosmetiikan säily-
tyspaikkana kylppärissä.

Taulua ja erityisesti sen kehyksiä
voi käyttää moneen muuhunkin tar-
koitukseen kuin sellaisenaan korista-
maan seinää. Jos taulun aihe ei miel-
lytä, voi itse maalauksen korvata esi-
merkiksi levyllä, jonka maalaa liitu-
taulumaalilla ja kirjoittaa siihen vaihtu-
van mietelauseen. Rakkaista valo-
kuvista tai muista muistoja herättä-
vistä asioista – festarilipuista, hääkut-
suista ja muista sellaisista – voi koota
kollaasin näyttäviin taulukehyksiin.

Tavaroiden säilyttäminen on usein
ongelma ja siihenkin voi löytää rat-
kaisun kierrätyksen aina inspiroivas-
ta maailmasta. Vanhan ajan pyyhe-
hylly tai hattuteline toimii tuunattu-
na minä tahansa hyllynä ja koukkui-
hin voi ripustaa viherkasveja. Van-
hasta arkusta saa oivallisen sohva-
pöydän, joka kätkee sisäänsä hyvin-
kin paljon tavaraa ja erilaisiin sängyn
alle tai kirjahyllyyn mahtuviin laati-
koihin sujahtaa kätevästi vaikka liina-
vaatteita, jolloin kodin kaappitila jää
muuhun käyttöön.

Yleensä tavara osataan hinnoitel-
la kierrätyskeskuksissa ja kirppareilla
oikein, mutta hutejakin tulee. Silloin
hyötyy ostaja.

– Kyllä meilläkin on yksi mieleen-
painunut hinnoitteluhaaveri sattun-
ut. Yhtä työntekijää oli jäänyt kaive-
lemaan myyntiin tullut valaisin, jonka
hinnaksi oli laitettu 25 euroa. Hän in-
toutui kotonaan tutkimaan asiaa uu-
delleen, soitti työvuoronsa jälkeen ja
kyseli, onko kyseinen lamppu jo mah-
dollisesti myyty. Siellähän se jo kulki
parkkipaikalla ostajan kädessä autoa
kohti. Valaisimen todellinen jälleen-
myyntiarvo olisi ollut liki 2 000 euroa,
muistelee Hakala.

Sen jälkeen on kuulemma hinnoit-
teluvaiheessa käytetty entistä useam-
min Googlen käänteistä kuvahakua,

Vanhat maljakot ovat
kauniita ja toimivat
hienosti koriste-
esineinä sellaisenaan,
vaikka ei leikkokukkia
ostelisikaan.

jos jokin esine on jäänyt vähänkään
mietityttämään.

Älä kanna kotiin
ylimääräisiä vieraita

Kodin kutsumattomista vieraista,
kuten luteista, saa tämän tästä lukea
kauhujuttuja. Kun hankkii huone-
kaluja kierrätykseen erikoistuneilta
kauppapaikoilta, voi olla melko tur-
vallisinkin mielin siitä, että kotiin tulee
vain sohva tai sänky eikä mitään yli-
määräistä, omin jaloin liikkuvaa.

– Ainakin meillä kaikki sisään tule-
vat sohvut ja sängyt tarkastetaan lutei-
den varalta jo noutopaikassa ja vielä
uudelleen varastossa erillään muis-
ta, jo paikalla olevista huonekaluis-
ta. Meillä käy myös säännöllisesti tu-
holaistorjunnan ammattilainen pitä-
mässä henkilökunnalle kertauskurs-
seja siitä, miten mahdolliset tuholai-
set voi tunnistaa. Tarkkuus kannattaa
ja olemmekin välttyneet siltä, että oli-
simme joutuneet asian kanssa paini-
maan, huokaa Hakala helpottuneena.
Itsekin voi tutustua aiheeseen netis-

sä. Kuvia niistä merkeistä, joista saat-
taa tunnistaa ludeongelman, löytyy
helposti. Jos sitten löytää mieleisensä
huonekalun vaikka jostain latokirp-
piksestä, voi sen itse tarkastaa ja pää-
tellä, onko kapine turvallista ostaa.

Kodintekstiilit ja vaatteet useimmat
meistä pesevät joka tapauksessa riit-
tävän kuumalla pesuohjelmalla en-
nen omaan käyttöön ottoa ja niin toki
kannattaakin tehdä. Tosin kaikkein
todennäköisimmin lutikat matkaavat
uuteen kotiin ulkomailta matkalau-
kun kyydissä, sillä muun Euroopan
majoituspaikoissa niitä on valitetta-
vasti enemmän kuin meillä.

*Haastateltava on toiminut lähes
viisitoista vuotta Pirkanmaan Työ-
toiminta ja Kierrätys ry:n toiminnan-
johtajana. Yhdistys on kolmannen
sektorin toimija, jonka pääasiallisia
toimintatapoja ovat pitkäaikaistyöt-
tömien työllistäminen ja kiertotalou-
den edistäminen. Yhdistys pyörittää
kahta kierrätyskeskusta Tampereel-
la ja työllistää tällä hetkellä noin 60
henkilöä. ■*

Pelasta tavarat *uuteen* elämään.

Kierrätyskeskukseen voi lahjoittaa melkein mitä vaan ja monella tapaa.
Me puolestamme huolehdimme siitä, että tavarat saavat
parhaan mahdollisen uuden elämän.

Tervetuloa tutustumaan myös 14 myymälämme
monipuoliseen secondhand-valikoimaan
ympäri pääkaupunkiseutua.

- kierratyskeskus.fi/lahjoita
- kierratyskeskus.fi/myymalat

Teksti: Ulla Sirén

Takkatulta tiiviisti pakattuna

Elävä tuli on tunnelman tuoja kylminä ja pimeinä iltoina. Suomalaiset rakastavat tulisijoja niiden kodikkuuden vuoksi, mutta ne ovat olleet ikiaikoja myös kansan hengissä säilymisen edellytys.

**NUOHOUSTA
AMMATTITÄIDÖLLÄ
VUODESTA 2008**

Meiltä myös hormiputkitus
ja piipun hatut

040 152 0337

nuohoussundstrom@gmail.com

www.nuohoussundstrom.fi

Viime aikojen asumistrendi näkyy myös kodin tulisijojen suunnittelussa. Asunnot ovat pienentyneet ja tilan hyötykäyttöön kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Hukkane-liöitä ei haluta rakentaa – niin ollen ei myöskään järkälemäisiä uuneja, jollaiset olivat muodikkaita vielä pari vuosikymmentä sitten.

Takka-asiantuntija **Ville Seppälä** kertoo, että nykyään halutaan ensisijassa pienikokoisia takkoja, jotka ovat varaavia tai osittain varaavia. Hormit ovat hänen mukaansa pääsääntöisesti takan päälle asen-

nettavia teräshormeja, jotka vievät vähemmän tilaa kuin perinteiset tiili- ja harkkohormit. Takkojen pinnoissa suositaan sileitä, helposti puh- taana pidettäviä materiaaleja, kuten laatta tai maalattu teräs. Niistä syntyy keveämpi vaikutelma kuin tiili- tai vuolukiviuunien rosoisista pinnoista, joten ne sopivat erityisen hyvin pienten tilojen sisustukseen.

Koon pienenemisestä huolimatta varaavia takkoja halutaan selvästi enemmän kuin pelkkiä tunnelma- takkoja. Useimmat haluavat saada

tulisijastaan tarvittaessa asunnon varalämmönlähteen, vaikka sitä tavallisessa arjessa käytettäisiin vain tunnelman vuoksi.

Takka keskellä lattiaa

Kun asuntojen neliömäärä pienenee, tilan tuntua luodaan isoilla ikkunoilla ja esimerkiksi lasipinnoilla. Varsinainen seinäpinta, uunien ja takkojen perinteinen sijoituspaikka, vähe-
nee silloin samassa suhteessa, mutta nykyaikaiset takat eivät tarvitsekaan seinää selustakseen.

Ville Seppälä kertoo, että ne sijoitetaan usein osittain ikkunan eteen tai ikkunan läheisyyteen.

– Tällöin tärkeää on, että takka on joka suunnasta viimeistelty ja suunniteltu niin että se voidaan laittaa lähelle lasipintoja, hän sanoo.

Ennen uunien taakse piti muurata paloseinä eli palomuuuri, joka levitti lämpöä laajemmalle kuin itse uunin kohtaan, mutta samalla esti talon muita rakenteita kuumenemasta. Talon rakenne voitiin suunnitella myös niin, että itse uunin yksi kylki oli osa viereisen huoneen seinää, jolloin saman uunin lämmityksellä saatiin lämpöä kahteen erilliseen tilaan.

Paloseinien rakentaminen on Seppälän mukaan vähentynyt, ja uunit sijoitetaan nykyään irralleen seinästä, jolloin takan takaa tuleva lämpö jää huonetilaan. Takkaa katsellaan joka puolelta, jolloin sen merkitys sisustuselementtinä ja yhteensopivuus huoneen muun kalustuksen ja väri-
tyksen kanssa korostuu.

– Viimeisin trendi näyttää olevan, että takkoihin halutaan värejä, lämpimiä sävyjä tai sitten mustaa, Seppälä sanoo.

Vielä vähän aikaa sitten suosittiin erityisesti valkoisia takkoja, mutta koska nykyaikaisia sileitä pintamateriaaleja voi itse maalata haluamaansa sävyyn, valkoisuudesta on helppo päästä eroon, jos se ei miellytä.

Perinneuuni tyylin mukaan

Rakentamisen uusista trendeistä huolimatta Suomi on edelleen täynnä vanhoja omakotitaloja, joissa lämmitys on suunniteltu vanhan ajan tapaan. Siksi perinteiset palomuurit, kaakeli- ja pönttöuunit, leivinuunit, isot avotakat ja kaikki muu, mitä minäkin aikakautena on keksitty suunnitella, elävät edelleen täyttä elämää. Niihin tarvitaan uusia osia tai niiden tilalle uusia samanlaisia. Vanhan tyylin mukaisia perinneuuneja kaivataan myös siksi, että vanhojen talojen henki halutaan säilyttää sisustuksessa.

– Perinteisten pönttöuunien suosio on hieman laskenut muutaman vuoden takaisesta, mutta edelleen varsinkin vanhaan asuntoon asennettavien takkojen halutaan olevan vanhan tyyllisiä ja talon rakennus-
aikakauteen soveltuvia, Ville Seppälä kertoo.

Perinteikäs pönttöuuni, tuttu pyöreä peltikuorinen lämmitin, on saa-

nut myös uusia piirteitä, mikä kertoo yksinkertaisen mutta nostalgiseksi koetun uunin suosiosta. Seppälä kertoo, että varsinkin uudemmissa rakennuksissa moderneihin pönttöuuneihin halutaan mielellään lasiset ja perinteisiä jonkin verran suuremmat luukut, jolloin yhdessä uunissa yhdistyvät kahden eri aikakauden tunnelmat.

Terassi tulisijalla

Tulisijan paikka voi olla myös muualla kuin sisähuoneissa. Lasitettujen terassien suosio on kasvattanut myös terassitakkojen suosiota: niiden avulla viileään tilaan saa sekä lämpöä että tunnelmaa tarvitsematta ajatella, että kallis sähkö virtaa lasien raoista ulos, ja terassin vuotuinen käyttöaika pitenee.

Ville Seppälä selittää, että varsinaisesti takat vaativat aina sääsuojan päälle, tai takat on sijoitettava katettuun tilaan. Kiviaineiset takat kestävät kyllä myös sateessa, mikäli niissä on säänkestävä pinnoite ilman teräsovia, kuten avotakoissa. Tulisijan päälle suositellaan kuitenkin aina kattoa.

Seppälä mukaan yleisin takka ulkokäytössä on kevyt kiertoilmatakatka, joka sijoitetaan lasitetun terassin sisälle. Kevyt takka voidaan asentaa joko suoraan puulattian päälle tai takan alle voidaan asentaa teräslävy suojaksi. Suojaetäisyyksmääräykset vaihtelevat takkamalleittain.

– Katto ja lasitus tilan ympärillä parantavat säänkestävyyttä, ja näin myös teräksiset takat kestävät ulkokäytössä, hän sanoo.

Hän muistuttaa kuitenkin, että mikäään takka ei ole varsinaisesti suunniteltu pelkästään ulkokäyttöön, ja kostea sää saattaa vaurioittaa pintaa. Takka vaatii hieman enemmän huoltamista ulkokäytössä kuin sisällä.

Takan voi tehdä jälkikäteen

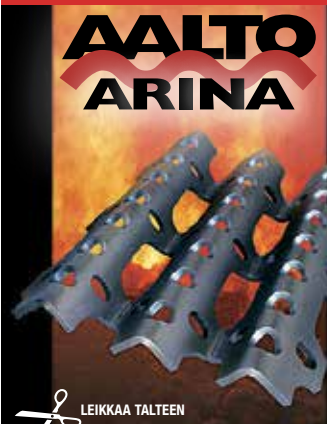
Viime vuosien puhe energiaomavaraisuudesta ja kiristynyt maailmantilanne ovat pakottaneet miettimään vaihtoehtoisia lämmitystapoja. Käytännössä kaikki kodin lämmitysjärjestelmät ovat tavalla tai toisella riippuvaisia sähköstä, paitsi uunit. Toimiva tulisija ja kasa polttopuita voivat olla pahimpaan kriisiaikaan suoranainen henkivakuutus – ja nykyinen takkatrendi näyttää, että kansa on oppinut läksyn.

Ville Seppälä kertoo, että annetun suosituksen mukaisesti lähes kaikkiin uusiin omakotitaloihin tehdään ainakin varaus puulämmitteiselle uunille tai takalle, vaikka sitä ei heti rakennettaisi.

– Viime vuosina rakennusmateriaalien hinnat ovat nousseet rajusti, joten kustannusten kasvun takia takat jäävät välillä asentamatta. Mutta sen voi tehdä myös jälkikäteen, kun takalle on vain varattu paikka, jonne sen pystyy helposti jälkeinpäin asentamaan, hän selittää.

Tärkeintä on huomioda, että ta-

Kattila-arinat, Kiuasarinat, Pystyuuni takka, Takkasydän arinat ja Kamiina-arinat, ym.

Joka vuodenaikaan energiatehokas Aalto-Arina!

- Puut syttyvät paremmin
- Tehokkaampi palotapahtuma
- Puhtaammat savukaasut
- Puun säästö 15-30 %

Valmistus ja myynti:
Metallitekniikka Hannu Laajala
www.aaltoarina.fi, arinatilaus@aaltoarina.fi

PÄIVITÄ TULISIJASI AALTO-ARINALLA
www.aaltoarina.fi P. 040 543 8706

Muistettavaa takoista ja uuneista

1. Tulisijan tekeminen rakennukseen on aina luvanvaraista.
2. Tulisijaa ei tarvitse tehdä seinän viereen.
3. Palomuuria ei välttämättä tarvita, koska uudet uunit asennetaan irralleen seinästä.
4. Jokaisella tulisijalla täytyy olla riittävän kantava perustus suhteessa uunin kokoon.
5. Ennen kuin alkaa suunnitella uunia omakotitaloon, on tarpeen selvittää kotikunnan uuneja koskevat rakennusmääräykset.
6. Terassille tehtävä takka tarvitsee sateelta suojatun tilan.
7. Vaikka et haluaisi taloosi tulisijaa, jätä sille varaus johonkin kohtaan. Kriisitilanteessa varalämmönlähde voi pelastaa kotisi ja perheesi.

kan ja hormin asennus vaatii aina luvan kunnan rakennusvalvonnasta. Seppälä huomauttaa, että toimenpidelupa on melko helppo hakea, ja se vaatii vain muutamia rakennepiirustuksia. Sen lisäksi pitää ottaa huomioon takan sijoituspaikan lattian kantavuus. Mikäli perustus takan alle ei riitä takan painolle, on pohjaa vahvistettava tai valittava kevyempi tulisija.

Hormi sijoitetaan tavallisesti takan päälle, ja hormille on myös oltava riittävä tila kattorakenteissa. Eristetyn teräshormin ympärillä pitää olla lisäksi valmistajan ohjeiden mukaan suojaetäisyys palavaan materiaaliin.

Asunnossa ennestään olleen vanhan takan tilalle voi rakentaa uuden, mikäli vanha on huonokuntoinen tai

tehoton tai ei muuten miellytä. Ennen uuden uunin hankkimista pitää ehdottomasti selvittää oman kotikunnan rakennusvalvonnasta, saako uuden uunin liittää suoraan vanhaan hormiin, vai pitääkö myös hormiin tehdä muutoksia. Rakennusmääräykset vaihtelevat kuntakohtaisesti.

– Helpoin tapa on pyytää tulisija-asiantuntija paikalle ennen takan ja hormin asennustöitä. Tulisijojen valmistajat ja jälleenmyyjät tarjoavat kokonaispaketteja, jotka sisältävät kaikki tarvittavat materiaalit ja asennukset. Lisäksi asiakkaita autetaan lupahakemuksissa, Ville Seppälä muistuttaa.

Asiantuntija: tuotekehityspäällikkö Ville Seppälä Linnatuli Oy:stä. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Hyvin mietitty valaistus tuo toiminnallisuutta ja tunnelmaa

Toimiva valaistus helpottaa kodin siivousta ja kaikkea muuta toimintaa, mutta myös tuo tunnelmaa ja viihtyisyyttä. Kodin valaistuksessa tarvitaankin niin yleisvaloa, tunnelmavaloa kuin pientiloja luovia jalka- ja pöytävalaisimiakin. Valolla voidaan myös korostaa kodin visuaalisia yksityiskohtia.

Loppuvuoden hämärtyvissä illoissa sen viimeistään huomaa: valo vaikuttaa ihmisen hyvinvointiin enemmän kuin voisi äkkiseltään edes arvata.

Suomalaiskotien valaistuksessa on kuitenkin tyypillisesti puutteita, varsinkin vanhemmissa rakennuksissa. Valaistus- ja sisustussuunnittelija, **SI Erja Taipale** toteaa suurimman ongelman olevan se, että valoa on yksinkertaisesti liian vähän.

– Valopisteitä on liian vähän suhteessa siihen, mitä tarvitsisi olla. Keittiössä saattaa olla pahimmassa tapauksessa yksi hehkulamppu, tai loisteputki toiseksi pahimmassa, ja yksi kattovalo.

Kyseessä on kuitenkin ruuanvalmistus- ja ruokailutila, joten tuollainen valomäärä on riittämätön. Valon määrän pitää olla tehtävän työn tarkkuuden mukainen, ettei kokkaa ja joudu hermostumaan siihen, ettei näe mitä on tekemässä.

Toinen Taipaleen mukaan tyypillinen virhe kodin valaistuksessa on hankkia yksittäinen, tarpeisiin nähden liian tehokas valonlähde.

– Sekin on ongelmallista. Jos on valotykki, joka on olohuoneessa hyvä siivoamiseen, se ei ole kuitenkaan hyvä siihen TV:n katseluun.

Yhdellä valonlähteellä ei voida yleensä täyttää kaikkia tilan valais-

tustarpeita, vaikka se olisi himmennettäväkin. Taipale suosittelee silti hankkimaan himmennettäviä valaisimia aina kun se on vain mahdollista, ja likipitään joka tilaan.

– Ihmisten pitäisi myös uskaltaa jättää varjoja, koska varjot tekevät valosta mielenkiintoisen. Jos tilassa mihinkään ei tule varjoa, tila on kuten sairaala. Ja kaikki tietävät, miltä saariala-valaistus tuntuu.

Valoremontti alkuun tarpeiden kartoituksella

Taipale neuvoa aloittamaan omakotitalon valaistuksen uudistamisen

kartoittamalla ensin kodin sähköpisteet ja mihin valaistusta olisi ylipäättään mahdollista lisätä. Sen jälkeen olisi hyvä miettiä, mitä kodin kussakin tilassa tehdään ja kuinka paljon niihin sen johdosta tarvitaan valoa.

– Jos tila on käytävä tai aula, jossa vain kävellään, sinne riittää vähemmän valoa kuin esimerkiksi eteiseen, jossa pitäisi tietää, onko musta vai sininen sormikas kädessä kun lähdet tästä ulos.

Hän muistuttaa, että vaikka jotkin kevyemmät, alle 48 voltin järjestelmät on mahdollista asentaa omin päin, yleensä tehtävään tarvitaan pätevä sähköasentaja. Jos valaistukseen

halutaan lisäksi jonkinlaista älykästä ohjausta, sitä varten tarvitaan yleensä myös jonkinlainen sisäverkko tai wifi-yhteys.

– Remontti- ja saneerauskohteissa on aina todella tapauskohtaista, miten paljon valaistusta pystytään parantamaan tai muokkaamaan. Yleensä aina pystytään parantamaan, mutta mihin tasoon asti?

Omakotiasuja on saattanut myös vieraila uudrenkarheassa älytalossa, jossa on pitkälle viety valaistusjärjestelmä ja jonka verhojakin voidaan ohjata sähköisesti, ja kaipaa kotiinsa vastaavaa.

Tuollaiset ratkaisut eivät kuitenkaan Taipaleen mukaan ole yleensä realistisia vanhoissa omakotitaloissa, sillä ne edellyttäisivät mittavaa uudelleenkaapelointia.

– Jos halutaan väyläohjausta valaistukselle, pitäisi saada joka ikinen valaisimelle menevä sähköjohto vaihdettua ja samalla sähkökeskukseen tulee mittavia muutoksia, hän muistuttaa.

Tarpeet valon osalta vaihtelevat huoneittain

Kodin valaistusta kannattaa miettiä ensisijaisesti tilan toimintojen pohjalta; mitä tarkempaa työtä tilassa tehdään, sitä enemmän siihen kaivataan valoa. Kun omakotiasuja remontoikin esimerkiksi kotinsa keittiötä, tavallisesti myös sen valaistukseen kaivataan Taipaleen mukaan parannusta.

– Yleensä välitilassa lieden yläpuolella on vain yksi hehkulamppukantainen valaisin. Se vain on riittämätön määrä valoa.

Led-valonauha yläkaappien pohjassa on teknisesti suhteellisen helppo toteuttaa ja hyvä tapa valaista työtasot. Ne voidaan varustaa myös valotehon ja valon värilämpötilan säädettävyydellä.

Makuuhuoneisiin valoa tarvitaan puolestaan huomattavasti vähemmän. Koska ne ovat pääasiassa nukkumista varten, jo epäsuora valaistus on usein riittävä.

– Yleisesti valoa pitäisi olla sen verran paljon, että näkee siivota ja vaihtaa lakanat ja sen sellaista, Taipale lisää.

Epäsuoraa valoa on hänen mukaansa suhteellisen helppo lisätä vanhassakin talossa esimerkiksi verholistan taakse. Valontarve on kuitenkin jo aivan toinen, jos makuuhuoneeseen on sijoitettu muita toimintoja, kuten työpöytä tai vaatekaappeja.

Kylpyhuoneen ja eteisen valaistus kuntoon

Kylpyhuoneisiin pätevät samat yleisohjeet riittävän yleisvalon ja himmennettävyyden osalta. Koska kylpyhuonetta käytetään myös iltaisin, tuoloin ei ole mielekästä herättää itseään kirkkaalla valolla, Taipale muistuttaa. Usein tilaa käytetään kuitenkin myös laittautumiseen, mikä edellyttää valaistukselta jo enemmän.

– Oikeasti paras valo meikkaamiseen tulee meikkaajan sivuilta ja edestäpäin, mutta tilan pitää olla va-

laistu myös takaa. Muuten kirkas peilivalo häikäisee.

Hyvä kompromissi olisi hänen mukaansa se, että valoa tulisi edestä ylhäältä ja että tila olisi valaistu myös meikkaajan takana. Kohdevalo ei saisi olla aivan kasvojen kohdalla, sillä muuten se luo suuret varjot kulmakarvojen ja leuan alle.

Myös eteisen valaistuksessa on omat erityistarpeensa. Taipale korostaa, että eteisessä valaistuksen määrän pitäisi mukautua ulkona vallitsevaan valoon. Esimerkiksi ulkona olevaa jäätä on vaikea huomata, jos eteisen valaistus on suhteessa liian kirkas ulkoilmaan verrattuna.

– Jos on ihan sysipimeää kun menee ulos, saattaa käydä niin, että liukastuu jo kynnyksellä.

Valaisimen ja valonlähteen valinta vaikuttaa

Huoneen valaistukseen voidaan vaikuttaa suuresti pelkästään jo valaisimen ja valonlähteen valinnalla. Mikäli esimerkiksi keittiössä on vain ruokapöydän kohdalla yksi kattovalaisin, joka rajaa valoa vahvasti alapäin, muu keittiö jää varjoon.

– Jos huoneessa on vain yksi valonlähde, on fakta, että siinä tarvitaan yleisvaloa, Taipale toteaa.

Valonlähteen tai valaisimen ensisijaisen valintaperusteen pitäisikin hänen mukaansa olla se, millaista valoa se tuottaa – eikä vain sen ulkonäkö. Tavallisesti asia menee kuitenkin juuri toisinpäin, hän harmittelee.

– Ihmiset eivät yleensä ymmärrä, jos valaisin tuottaa vaikka voimakkaasti varjoja.

Esimerkkinä Taipale mainitsee korityyppiset valaisimet: ne luovat tilaan ruudullista varjoa muilta osin paitsi varjostimen ala-aukon kohdalta, jolloin tilasta voi tulla levoton. Hän painottaa, että myöskään valonlähdeä ei tulisi valita sattumanvaraisesti vain sen perusteella, että sen kanta sattuu olemaan sopiva. Olenaisista olisi huomioida valon laatu ja onko se himmennettävä, mikäli himmennystä tarvitaan.

– Ja valon määreiden ymmärtäminen auttaa, kun ollaan siellä kaupan hyllyn äärellä. Jos kaikkiin valaisimiin valitsisi edes saman valonvärin (K), se olisi jo hyvä lähtökohta.

Lähtökohtaisesti hyvä värilämpötila kodin valaistukseen on 3 000 Kelviniä. Myös hyvä värintoistokyky (CRI) ja varsinkin kohdevalojen osalta valon avautumiskulma ovat Taipaleen mukaan tärkeitä valintaperusteita.

– Siinä on aika iso ero, miten se valaisee tilan.

Uusilla ratkaisuilla toimivampaa kodin valaistusta

Erilaiset älykkäät valaistuksenohjaukset eri mittaluokissa ovat nousuvaa kehitystä kotien valaistuksessa. Usein niitä voidaan ohjata jonkinlaisella älylaitteella, tavallisimmin älypuhelimella, mutta perinteisiä seinäkatkaisijoita ei Taipaleen mukaan

LOHJAN
HAUTAUSTOIMISTO

Helin

Auktorisoitu Hautaustoimisto

Laurinkatu 35, 08100 Lohja
019 383 779 • 050 555 1891
www.lohjanhautaustoimisto.fi
helin@lohjanhautaustoimisto.fi

Freepik

Pihavalaistuksella parempaa turvallisuutta

Omakotiasuja viettää suurimman osan vuodesta enemmän sisällä kuin ulkona. Sisätilojen valaistuksella on siis tuntuva vaikutus ihmisen hyvinvointiin. Taipale kehottaa kuitenkin kiinnittämään huomiota myös omakotitalon ulkotilojen valaistamiseen.

– Se luo turvallisuutta, kun pihalla näkee kulkea, ja turvallisuuden tunnetta kun ikkunasta nähdään vähän pidemmälle sitä pimeää maisemaa.

Hän nostaa esille ulkovalaistuksen merkityksen myös ilkivallan torjumisessa: kun piha on kunnolla valaistu, tihutyöläiset hakeutuvat ennemmin muihin kohteisiin. Omakotiasuja voikin vaikuttaa pihan turvallisuuteen ja omaan turvallisuudentunteeseensa jo pienillä asioilla.

– Pihalle voi hankkia vaikka liiketunnistimen, joka sytyttää valot, kun joku liikkuu siellä.

Liiketunnistimen kääntöpuolena on toki se, että se voi aktivoida jo pihalla loikkivasta oravasta, mutta tunnistimen voi yrittää suunnata ihmisten käyttämille kulkureiteille tai säättää vähemmän herkäksi.

voida silti jättää pois.

Monet älytalot saadaan reagoimaan jo siihen, kun asukas lähestyy kotiaan ja esimerkiksi tämän puhelin liittyy kotiverkkoon, jolloin halutut valot syttyvät automaattisesti. Se, mitkä valot syttyvät, voidaan määritellä myös vuorokaudenajan tai vuorokauden mukaisesti.

– Onko se sitten lopulta näppärää,

on eri asia, Taipale huomauttaa.

Tuollainen ratkaisu vaatii hänen mukaansa paljon resursseja suhteessa hyötyihin. Erilaiset tilannevalaistukset voivat kuitenkin olla hyödyllisiä arjessa ja lisätä kodin viihtyisyyttä, kun kaikki valaisimet voidaan kytkeä päälle tai pois päältä yhdellä painikkeella – tai valita esimerkiksi mukava tunnelmavalaistus. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Joulunviettoa eri puolilla Suomea

Joulua viettää kukin tavallaan – tai on viettämättä. Joulumarkkinat, -koristeet ja -laulut ovat kuitenkin yhteistä perinnettä, joka tuo iloa ja tunnelmaa loppuvuoden pimeyteen.

Milloin on vielä liian aikaista miettiä joulua?

Parhaimmillaan – tai pahimmillaan – joulukoristeet ja -makeiset ilmestyvät kauppojen hyllyille jo varhain syksyllä. Joillekin ne ovat inhoitus, toisille taas kauan odotettu lähilähtölaulus loppuvuoden tunnelmointiin.

Joulun lähestyminen tuo mukanaan kuitenkin myös rutkasti tunnelmaa, joka vain kasvaa viikko viikolta iltojen pimetessä. Kausivalot, koristeet, musiikki ja erilaiset tapahtumat keventävät tunnelmaa ja tuovat piristystä arkeen, olipa joulusta itsestään sitten mitä mieltä tahansa.

Monella paikkakunnalla on omia paikallisia jouluperinteitään, joita on vaalittu vuosia tai jopa vuosikymme-

niä. Etenkin ruotsinkielisillä seuduilla Lucian kruunaus ja kulkue on ollut tärkeä perinne jo 1950-luvulta lähtien.

Lisäksi monet kaupungit ja paikkakunnat eri puolilla Suomea järjestävät joulutoreja ja tapahtumia, jotka ovat tärkeä osa joulunodotusta niin paikallisille kuin matkalaisillekin. Esimerkiksi Savonlinnassa oopperajuhlitaan tunnettu Olavinlinna muuttuu yhden viikonlopun ajaksi ainutlaatuisiksi miljööksi joulumyyjäisille. Kauniisti valaistu keskiaikainen linna on tuolloin täynnä juhlauden tunnelmaa. Joulumarkkinoiden lisäksi monenlaiset Kauneimmat joululaulut -tilaisuudet ovat koko maan yhteistä jouluperinnettä ja voivat olla tyyliltään kaikkea perinteisestä aina metallimusiikkiin.

Helsinki – Stockmannin jouluikkuna ja Tuomaan markkinat

Aleksanterinkadun Joulukadun avajaiset ovat iso tapahtuma, jonka yhteydessä sytytetään kaupungin näyttävä jouluvalaistus. Stockmannin mielikuvituksellinen ja satumainen jouluikkuna Aleksanterinkadulla on ollut osa kaupungin jouluperinteitä jo vuodesta 1949.

Tärkeä osa joulua on myös Helsingin vanhin ulkoilmajoulutori, Tuomaan Markkinat, joka on asettunut mukavasti nykyiselle sijainnilleen Senaatintorille. Sen lisäksi kaupungissa ja sen lähiseuduilla on toki lukuisia muitakin joulumyyjäisiä. Joulukonserteista mainittakoon Cantores Mi-

nores -poikakuoron järjestämä Perinteinen Joulukonsertti Helsingin tuomiokirkossa.

Kristiinankaupunki – Joulukoteja Merikaupungin tapaan

Kristiinankaupunki on yksi Suomen parhaiten säilyneistä puutalokau-pungeista. Kaupungin joulumarkkinat on järjestetty 1800-luvun hengessä jo vuosikymmeniä. Joulukauden avajaisia Kristiinankaupungin torilla vietetään tänä vuonna lauantaina 22.11. Kaupungin ytimessä sijaitseva Kirkkokatu koristellaan niin ikään kimaltelevaksi joulukaduksi, jossa voi virittyä joulun tunnelmaan glögituoksen ja joululaulujen avulla.

Puutalokaupungin joulutunnelmas- ta voi nauttia Merikaupungin joulu- kodit -tapahtumassa 13.12. Maksu- ton tapahtuma tarjoaa kiinnostuneil- le kurkistuksen Kristiinankaupungin historiallisen keskusta-alueen kotei- hin ja siihen, miten vanhan rannikko- kaupungin puutalokortteleissa viete- tään joulua.

**Loviisa –
Puutalokaupungin
jouluidylliä**

Loviisan keskustan idylliset vanhat puutalot avaavat joulun aikaan oven- sa matkailijoille. Joulukuun toisena ja kolmantena viikonloppuna kau- pungin vanhat puutalot koristellaan Wanhan Ajan joulukodeiksi ja asuk- kaat toivottavat vieraat tervetulleiksi koteihinsa.

Vuonna 2005 alkaneesta perintees- tä on tullut vuosien saatossa kan- sainvälisestikin tunnettu. Joulutun- nelman luomisen lisäksi tapahtuma pyrkii säilyttämään Loviisan vanhaa kaupunkimiljöötä ja edistämään yh- teisöllisyyttä.

**Oulu – Vanhanajan joulua
ja tiernapoikaperinnettä**

Joulun tunnelmaan voi kirjaimelli- sesti astua Oulun idyllisessä Pikisaa- ressa, jossa sijaitsevan Merimiehen kotimuseon jouluikkunat tarjoavat vilauksen vanhanajan joulusta. Mu-

seon ikkunoihin on luotu kauniita asetelmia, jotka esittelevät perinteis- tä joulunviettoa.

Kauppakeskus Valkean edustal- la Kauppurienukiolla järjestetään puolestaan joulumarkkinat. Jouluos- tosten lisäksi kyseisellä Tiernatorilla voi tavata joulupukin ja porot ja näh- dä perinteisen Tiernapoikien esityk- sen. Oulussa tiernapoikaperinne on jatkunut yli 100 vuotta, ja kaupungis- sa järjestetään edelleen vuosittaisia tiernapoikakilpailuja.

**Porvoo – Joulunajan
vanhakaupunki hurmaa**

Porvoon ainutlaatuinen joulutun- nelma on parhaimmillaan vanhan- kaupungin alueella. Raatihuoneen- torin historiallinen miljöö luo kau- pungin kuuluisille joulumarkkinoil- le erityisen tunnelman. Joulusesonki näkyy kuitenkin ympäri kaupunkia; vanhan Porvoon liikkeet koristelevat näyteikkunansa juhlan mukaisesti, ja myös monet kodit saavat itselleen jouluisen ilmeen. Kaiken kruunaa kaupungin keskiaikainen tuomio- kirkko.

Porvoon oma Lucia kruunataan 13.12. Vanhan raatihuoneen portailla ja samassa paikassa julistetaan jou- luaattona joulurauha. Myös histori- allisten Holmin talon ja J. L. Rune- bergin kodin joulunäyttelyt tarjoavat kurkistuksen paikallisen joulunvie- ton pitkiin perinteisiin.

**Rovaniemi –
Joulupukin kotikaupunki**

Rovaniemi on ollut Joulupukin viral- linen kotikaupunki jo vuosia. Joulu- pukin Pajakylä Rovaniemellä on yksi Suomen tunnetuimpia joulukohtei- ta. Napapiirillä sijaitseva Pajakylä on houkutellut sekä matkailijoita että paikallisia jo 1980-luvulta lähtien tu- tustumaan joulupukin työpajaan ja tapaamaan joulupukkia.

Rovaniemellä joulutunnelmasta päästään nauttimaan muutenkin ver- rattain hyvissä ajoin: Lähtölaskenta jouluun -tapahtumaa vietetään Joulu- pukin Pajakylässä jo lokakuun lopulla. Toinen odotettu joulutapahtuma on perinteikäs Joulupukin Matkaanläh- tö, joka järjestetään vuosittain aaton- aattona.

**Tampere – Jouluparaati
käynnistää
joulunodotuksen**

Tampereella joulunvietto aloitetaan marraskuun lopussa jouluparaatil- la, joka huipentuu Keskustorin joulu- kuusen valojen sytyttämiseen. Samal- la käynnistyy jo perinteeksi muodos- tunut Kaunein Jouluikkuna -kilpailu, jossa kaupungin yritykset koristavat näyteikkunansa joulutunnelman mu- kaisiksi.

Marraskuun lopulla vietetään myös Tampereen Keskustorin Joulutorin virallisia avajaisia. Vaihteittain avau-

tuvat myyntikojut ja jouluisat glögi- ravintolat ovat auki aina 22.12. saak- ka. Torin esiintymislavalla nähdään myös jouluisia musiikkiesityksiä.

Tampereella järjestetään joulun alla lisäksi monenmoisia joulukon- sertteja ja pienempiä joulumarkki- noita, joista mainittakoon etenkin Finlaysonin historiallisella alueella sijaitsevan Tallipihan joulutori. Pe- rinteisten käsitöiden lisäksi tapahtu- massa on hevoskyytejä, musiikkia – ja tietenkin joulupukki!

**Turku – Joulurauhan
julistus ja joulumarkkinat**

Viimeisenä vaan ei suinkaan vähäi- simpänä mainittakoon vielä joulun- vietto Turussa – tunnetaanhan Turku Suomen Joulukaupunkina. Kaupun- gin tunnetuin joulutraditio on joulu- rauhan julistus, joka on luettu lähes katkeamattomana perinteenä 700 vuoden ajan aina 1300-luvulta asti. Vanhan Suurtorin Brinkkalan talon parvekkeelta joulurauha on julistettu vuodesta 1886 lähtien.

Joulurauhan julistuksen lisäk- si Vanhalla Suurtorilla järjestetään marras-joulukuussa perinteiset jou- lumarkkinat sekä paljon muuta jou- luhenkistä koettavaa koko perheel- le. Myös Turun linnassa on tarjolla monenlaista jouluaiheista tehtävää himmeli- ja piparkakkukursseista aina piparkakkumuotin kaiverrus- kurssiin. >>

JOULUN TUNNELMA TULEE LOHJALTA.

Joululohja

**JOULUKAIVOS
100M SYVYYDESSÄ
7.11. - 6.1.**

**JOULUKADUN
AVAJAISET
21.11.**

**MENNEEN AJAN
JOULUMARKKINAT
13.-14.12.**

Visit
LOHJA

Freepik

PUHDASTA ILOA
JO YLI 70 VUODEN AJAN
ETT RENT NÖJE
I MER ÄN 70 ÅR

LAADUKKAITA SIIVOUS- JA PESULAPALVELUJA

**Tavoitat meitä
palvelunumerosta:**

 019 264 6600

www.cleankalle.fi

HELSINKI | KIRKKONUMMI | RAASEPORI | HANKO

Joulunviettoa kartano- tai kylpylämiljöössä

Joulu on monille juhla, jota halutaan viettää oman kodin rauhassa tai korkeintaan läheisten luona vierailemalla – ja mieluiten tismalleen samalla tavalla kuten aina ennenkin!

Kotijoululle on kuitenkin nykyisin tarjolla houkutteleva vaihtoehto, sillä useat matkakohteet ovat alkaneet tarjota omia tunnelmointipakettejaan joulunaikaan. Esimerkiksi joissain kylpylähotelleissa voi nauttia saunomisesta ja jouluaterioista, joiden eteen ei tarvitse huhkia itse.

Tai miten olisi romanttinen kartanojoulu? Ympäri Suomen löytyy tunnelmallisia kartanohotelleja, joiden kauniit, vanhat rakennukset luovat upeat puitteet idylliseen joulunviettoon.

Majoituksen lisäksi monet kartano- tai kylpylähoitellit tarjoavat jouluisia buffetaterioita ja perinteisiä jouluruokia, hemmotteluhoitoja sekä juhlaan sopivaa ohjelmaa ja viihdettä.

Joulunajan paketit ovat kuitenkin usein suosittuja, joten ne kannattaa varata hyvissä ajoin!

Joulupaketteja tarjoavat esimerkiksi:

Haikon kartano
Wuolteen kartano
Töyrylän kartano
Tertin kartano
Inkalan kartano
Hirvihaaran kartano
Sannäsin kartano
Hämeenkyllän kartano

Lähde: www.kotimaatutuksi.fi ■

**KIILATIE 13,
HALLI 9**

**02420
KIRKKONUMMI**

TERVETULOA!

- Keittiöt, kylpyhuoneremontit, laatoitukset
- Saneeraukset, uudisrakennukset, piharakenteet
- Peilliliukuovet ja kaapistot mittojen mukaan
- Lasiväliseinät, kaidelasit ja keittiön välitilan lasit
- Ikkunalasit, turvalasit ja peilit
- Pöytälasit mallin mukaan
- Pokien entisöinti
- Pesuhuoneen lasit, suihkuseinät ja massavärjätetyt lasit

PYYDÄ TARJOUS!

sisustuslasi@gmail.com

Katso lisää
www.sisustuslasi.fi
www.facebook.com/nikkaribo

**SISUSTUSLASI JA
RAKENNUSPALVELU
PETER BERGHOLM**

SOITA ☎ 050 536 1348

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

f Tykkää
meistä Facebookissa!
facebook.com/omakotilehti

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Tontut suomalaisessa kansanperinteessä

Nykyiset punalakkiset joulutonttumme ovat 1800-luvun lopun perua, mutta sitä ennen suomalaisen kansanperinteen tuntemat tontut olivat jotain aivan muuta. Useimmiten harmaavaatteisena pikku ukkona kuvatut tontut olivat kodinhaltijoita, jotka vastasivat talon onnesta ja hoitivat erilaisia talon askareita talonväen avuksi.

Samassa taloudessa saattoi olla useita, eri tehtävistä vastaavia tonttuja. Kotitontun rinnalla toimivat usein etenkin riihi- ja saunatonttu, jotka valvoivat näissä rakennuksissa tulen käyttöä.

Tontun keskeinen tehtävä olikin suojella talonväkeä ja varoittaa vaaroista. Tonttu kuitenkin myös tarkkaili talonväkeä herkeämättä ja saattoi ojentaa huonotapaisia asukkaita aiheuttamalla häiriötä – tai jopa lähteä talosta tyystin vieden onnen mukaan.

Joulunaikaan kotitontut huomioitiin viemällä jouluyönä tontulle lautasellinen puuroa sen asuinpaikkaan; saunaan, riiheen, talliin tai ullakolle. Myös joulupöytään oli tapana jättää jouluyöksi ruokaa tontuille.

Lähde: www.kansallismuseo.fi

Tykkää **FACEBOOKISSA!**
meistä facebook.com/omakotilehti

facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehdessä.

[illegible]

AUTOMAALAAMO - BILMÅLERI

Maalaamo • Kolarivauriot • Vahinkotarkastukset
...kaikille merkeille!

ColorTeam
www.colorteam.fi

p. 019 230646
+358 447 760 133
Hitsaajantie 6, 10300 Karjaa
AVOINNA: Ma - To 7-16.30, Pe 7-16

HINAUSPALVELU HUHTANEN

TILAA HINAUS 24 H

Palvelemme kaikkien automerkkien
ja vakuutusyhtiöiden asiakkaita.

Soita aina ensin meille!

050 2988

KAIKKI VAKUUTUSYHTIÖT

K Rauta

OLISIKO AIKA REMONTILLE?

K-rauta Lohjalla autamme remontissasi alkuun ja eteenpäin.

Varaa aika remonttimestarin
maksuttomalle käynnille.
Lohjan alueelle:
Tuija Alen, 044 357 5125
Liina Noutere, 044 785 9518

Koivuklapi 40 L säkissä

Kuivat ja laadukkaat takkapuut.
Koe takkatulen nautinto 40 litran
verkkosäkinä olevilla, kuivatuilla
koivutakkailla. Nämä huolella valitut
puut on kuivattu erityisellä menetelmällä,
jotta niiden kosteuspitoisuus olisi alle
18%. Norm 9,06€/skk.

3
säkkiä

20,00€

Puupelletti 15 kg

Pelletti sopii erityisesti maatilojen ja
omakotitalojen lämmitykseen.
Pellettilämmitys on ympäristö-
ystävällinen ja ekologisesti kestävä
vaihtoehto. Norm. 8,99€/skk.

3
säkkiä

18,99€

Auringonkukansiemen 15 kg

Auringonkukansiemen ulkolintujen
ruokintaan 15 kg:n säkissä.
Norm. 24,99€.

19,99€
säkki

Lasinpesuneste -18 4 L

Käyttövalmis etanolipohjainen
lasinpesuneste. Poistaa tehokkaasti
epäpuhtaudet, maantieliä ja
jään lasipinnoilta. Suojaa pesuaine-
järjestelmää jäätymiseltä. Ei muodosta
häiritsevää kalvoa. Ei sisällä myrkyllistä
metanolia.
Norm. 5,04€/kpl.

3
kpl

10,00€

PINNAT UUSIKSI KOTONA!

NYT -20 %

POISTOERÄ LAADUKASTA LAMINAATTIA

Vinyylilankku
Goodiy
Fenix Everest

22,90€
m²

Vinyylilankku Fenix Everest on
valkovahatun tammen sävyinen
vinyylilattia. Käyttöluokka on 33.
Sisältää integroidun alusmateriaalin.
Paketissa 2,579m². Norm. 28,90€/m².

NYT -35 %

12,90€
m²

Laminaatti Swiss Floor Arosa
Oak ja Interlaken Oak 2

Klassinen tammikuvio luo harmonisen ja
avaran tunnelman. Nelisivuinen viiste
viimeistelee aidon ilmeen. Korkealaatuinen
lattia on erittäin kulutusta kestävä (luokka
AC4/32) ja lisäksi helppo asentaa. Väri
D3030. Norm. 18,95€/m².

Tarjoukset voimassa 11.11.2025 saakka tai kunnes varatut erät riittävät. Ei jälleenmyyjille.

K Rauta

LOHJA

Ojamonharjuntie 86, 08200 Lohja
p. 019 357 511 / www.k-rauta.fi/lohja

Palvelemme
ma-pe 7-19,
la 9-16, su 10-16

K Plussa
●●●●●